

Revista

PROFEDU

NR. 9

IULIE 2020

www.profedu.ro

REVISTA PROFEDU

Nr. 9/Iulie/2020

COORDONATORI:

+ Anușa Sorescu
+ Carmen-Olimpia Gafton-Guga

REDACTOR:

+ Anușa Sorescu

FURNIZOR: ASOCIAȚIA PROFEDU

Email: + www.profedu.ro
+ office@profedu.ro
+ anusa_sorescu2008@yahoo.com

REPERE PEDAGOGICE:

- + Revista PROFEDU a fost înregistrată la Biblioteca Națională a României, a primit codul unic de identificare ISSN-2559 – 6950 și se supune prevederilor Legii Depozitului Legal – Legea 111/1995.

Cuprins

I. ARTICOLE ORIGINALE

1. PROLOG	4
2. Prof. Chindris Mia, <i>Stimularea autonomiei în învățare</i>	5
3. Prof. Ciobănescu Cristian, <i>Managementul calității în educație – un set de instrumente de culegere a datelor pentru indicatorul evaluarea rezultatelor școlare în vederea evaluării externe a calității</i>	9
4. Prof. înv. primar, Fărcuț Rodica, <i>Liliana Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale în învățământul de masă</i>	27
5. Dir. Prof. Niță Iulia Ionela, <i>Modernizarea sistemului de învățământ prin descentralizare</i> ..	32
6. Prof. Podumneacă Daniela, <i>Învățarea creativă prin predarea interdisciplinară a matematicii</i>	34
7. Prof. Terci Mihaela, <i>Predarea vocabularului la ciclul primar</i>	37
8. Dir. Prof. Niță Iulia Ionela, <i>Managementul școlar- viziune introductivă</i>	39
9. Prof Ciobănescu Cristian, <i>Managementul proiectelor în educație – Proiectul educațional. Excelență în matematică, un exemplu de bună practică</i>	42
10. Prof. înv. primar, Igna Aura-Georgiana, <i>Ținutul pădurenilor, perla etnografică a Hunedoarei</i>	54
11. Dir. Prof. Niță Iulia Ionela, <i>Funcțiile managementului instituției de învățământ preuniversitar</i>	58
12. Prof. înv. preșc., Lungu Maria-Mirabela, <i>Creativitatea și comportamentul creativ al preșcolarilor</i>	62
13. Prof. înv. preșc., Neaga Elena Liliana, <i>Metode de dezvoltare a creativității preșcolarilor</i>	65

II. VOCAȚIE ȘI MISIUNE

14. Prof. Epure Oana, <i>Le concept du jeu didactique dans la classe de fle</i>	69
15. Profesor, Alexa Alexandru, <i>Propunere pentru un proiect de activitate în aer liber</i>	71
16. Prof. înv. preșcolar, Guță Corina, <i>modalități de eficientizare a evaluării în cadrul activităților integrate</i>	75
17. Prof. Rusu Mariana, <i>Plan de lectie pentru limba engleza clasa a V-a</i>	79
18. Prof. înv. primar, Bălan Elena-Lăcrămioara, <i>Școala distractivă, o altfel de școală</i>	83
19. Prof. înv. primar, Bălan Elena-Lăcrămioara, <i>Aplicații manageriale în timpul lecțiilor</i>	85

PROLOG

Revista PROFEDU este o publicație trimestrială, fiecare număr având drept obiectiv punerea la dispoziția cititorilor de materiale dintre cele mai interesante și mai competent realizate.

Ne dorim ca Revista PROFEDU să illustreze și să reprezinte activitatea educativă, științifică a Sistemului de Învățământ preuniversitar din România. Revista va primi în paginile ei aspecte variate ale problematicii educației precum: proiecte educaționale, parteneriate, lecții demonstrative, articole și studii de specialitate, eseuri, creații etc., conform rubricilor Revistei.

Articolele publicate în cele patru numere anuale ale Revistei contează și pentru promovarea pe posturile didactice sau pentru evaluările periodice efectuate în cadrul instituțiilor de învățământ, participanții devenind, astfel, autori de articol cu ISSN.

Mai întâi, Redacția mulțumește tuturor profesorilor care au ne-au venit în întâmpinare și ne-au trimis materiale, ajutându-ne, astfel, să înfaptuim primul număr al Revistei PROFEDU.

Învățământul românesc, mai ales în momentul de față, este chemat la oferirea de exemple pertinente, modele de bune practici, mentorat etc. Printr-un efort comun, împărțind din cunoștințele, înțelepciunea și experiența noastră, putem așeza „o cărămidă” la temelia educației. Revista este structurată pe patru secțiuni, astfel:

1. Prolog. Privește un cuvânt al Redacției care deschide fiecare număr al Revistei, făcând o prezentare a conținutului numărului respectiv, dar și un comentariu al uneia sau mai multor teme dezbătute în cadrul acesteia.

2. Articole originale. Este rubrica Revistei, în care sunt publicate, inclusiv în limbă străină (engleză, franceză, italiană etc.) articole originale, inedite redactate de cadrele didactice.

3. Vocație și misiune. Rubrica este destinată cadrelor didactice care prezintă materiale utile în activitatea de zi cu zi a profesorului la catedră. Aceasta reprezintă un segment important carierei didactice, iar materialele publicate în această secțiune se doresc a fi un sprijin și o sursă de informare utilă a cadrelor didactice.

4. Eveniment didactic. Include prezentarea unor evenimente didactice, care privesc învățământul preuniversitar, dar și din viața școlii în general, în memoriam/in onorem unor personalități culturale ce au avut o contribuție la evoluția învățământului românesc.

ARTICOLE ORIGINALE

STIMULAREA AUTONOMIEI ÎN ÎNVĂȚARE

Profesor, Chindris Mia

Școala Gimnazială „Gheorghe Șincai” Florești, Cluj

Pe parcursul unui an școlar, problemele majore ale educației (gradul de analfabetism functional, accesul la educație, calitatea profesorilor și a educației) se dezbate la examenele de ocupare a posturilor în învățământ, la început de an școlar, în preajma examenelor naționale sau atunci când elevii români câștiga premii la competiții internaționale. Discuții pasionale, interminabile, repetitive, soluții aproape inexistente. Contextul pandemic a adus în acest an problema educației în România și nu numai, în prim-plan pentru un timp mai îndelungat. Gluma din mediul online că, din neputința de a asigura copiilor o educație de calitate, părinții vor descoperi mai repede decât cercetătorii un vaccin anti-Covid 19, reflectă o realitate ignorată în școala românească: puțini dintre elevi sunt autonomi în învățare. Învățarea dirijată direct, în clasă, uneori ruptă de realitatea în care trăiesc elevii, ai căror părinți ocupați se implică tot mai puțin, lăsând în sarcina profesorilor și a școlii educația copilului, a fost brusc înlocuită cu învățarea online, ce presupune un timp scurt petrecut pe o anumită platformă și o pondere crescută acordată studiului individual, dirijat de la distanță, prin FB, whatsapp sau altele. Considerăm că acest moment relevă unul dintre neajunsurile sistemului: cât dezvoltă învățământul românesc autonomia în învățare? Altfel spus, cât de capabil este elevul din clasa I, a V-a, a VIII-a sau a X-a să învețe singur, dovedind capacitatea de a-și gestiona timpul, de a-și alege corect resursele, de a pune corect întrebări nu doar profesorului, ci și părintelui sau colegului de clasă, astfel încât să se producă învățare de calitate?

Autonomia în învățare ar trebui să fie un deziderat al fiecărui profesor, indiferent de specialitate; el ar trebui să știe să stimuleze curiozitatea și dorința de autodepășire ale elevilor săi. Și mai ales, când să se retragă. Înțelegem prin autonomie capacitatea de a deține controlul asupra propriei învățări, fie individual, fie în colaborare. Autonomia în învățare se referă la capacitatea elevului de a-și îmbogăți cunoștințele, priceperile și deprinderile, fără a face apel la ajutorul altora, ceea ce duce la formarea spiritului de independență și a inițiativei.¹ Dezvoltându-i autonomia elevului, contribuim la devenirea lui, întrucât independența în învățare este parte a trăsăturilor fundamentale ale individului. Independența în învățare este un proces care începe în familie, iar mediul școlar îl susține și îl finalizează, astfel încât la capătul drumului/ traseului educațional

¹ Maria Baumgarten, *Importanța autonomiei în învățare*, <https://www.psiholog-mariab.ro/autonomia-invatarii.php>

obligatoriu, individul să fie echipat cu acele competențe care să îi permită o cât mai bună integrare socială. Iar competențele de care are nevoie un tânăr în secolul XXI, conform World Economic Forum² includ: competențe de bază, *foundational literacies* (literație, numerație, literație științifică, competențe IT, educație financiară și educație culturală și civică), competențe complexe, evidențiind modul în care face fața provocărilor (gândirea critică/rezolvarea de probleme, creativitatea, comunicarea, capacitatea de colaborare) și trăsăturile de caracter reliefate în raport cu mediul în care trăiește, aflat în permanentă schimbare (curiozitate, inițiativă, reziliență, adaptabilitate, leadership și conștiința socială și culturală). Autonomia în învățare nu se poate produce fără competențele de bază scris – citit – socotit, dar iată că viitorul absolvent trebuie mai mult *să fie* decât *să știe*: să fie creativ, deschis, curios, cu spirit de inițiativă, rezilient, adaptabil, să își asume responsabilitatea alegerilor/deciziilor personale.

În ultimii ani s-au făcut pași importanți înspre echiparea absolventului cu aceste competențe. S-a trecut la conținuturi integrate în ciclul primar, urmărindu-se corelarea informațiilor teoretice cu realitatea vieții și utilitatea teoriei învățate, apoi aplicarea modelului integrat la disciplina limba română la ciclul gimnazial, urmând ca în 2021 absolvenții clasei a VIII-a să susțină examenul cu subiecte formulate conform noii programe construite pe paradigma dezvoltării personale. Rămâne totuși întrebarea: cum/ cât reușim să le dezvoltăm elevilor autonomia? Desigur că un rol important în dobândirea independenței în învățare îl deține evaluarea formativă, prin care facilităm dezvoltarea abilităților de auto-reglare ale elevilor. O bună metodă de stimulare a autonomiei în învățare este metoda proiectelor, care poate fi folosită chiar din clasele primare. Proiectul este o metodă centrată pe elev, ea presupune implicarea elevilor în procesul de învățare mai mult decât alte metode, încurajând în același timp studiul individual, creativitatea³, perspectiva personală, asumarea deciziilor în procesul de învățare. În cadrul acestei metode, elevii pun întrebări, dezbat idei, fac predicții, stabilesc un plan de investigație, colectează și analizează date, trag concluzii, le susțin în fața colegilor. Așadar, utilizarea cu consecvență a acestei metode, împletită cu metode interactive utilizate zilnic la clasă, pe parcursul traseului educațional, poate duce la însușirea unei trăsături fundamentale a personalității, independența: un elev obișnuit din clasele primare să lucreze la un proiect, personal sau de grup, despre animale sălbatice și habitatul

² http://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Vision_for_Education.pdf

³ <https://iteach.ro/experientedidactice/stimularea-autonomiei-elevilor-utilizand-metode-interactive>.

La o analiză atentă a acestor trăsături, observăm că se regăsesc în taxonomia propusă de D. Krathwohl, a obiectivelor din domeniul afectiv. Menționăm succint câteva dintre verbele utilizate la fiecare din cele cinci niveluri taxonomice:

1. Receptarea – conștientizarea mesajului: *a diferenția, a accepta, a combina, a alege, a răspunde, a asculta.*
2. Reacția/răspunsul – *a se conforma, a oferi, a discuta, a practica, a urma...*
3. Valorizarea – *a renunța, a specifica, a încuraja, a argumenta, a nega, a acorda asistență, a protesta...*
4. Organizarea – *a compara, a formula, a armoniza, a omogeniza, a defini ...*
5. Caracterizarea (interiorizarea): *a revizui, a schimba, a completa, a dirija, a evita, a-și asuma o sarcină.*

<https://4oops.edublogs.org/files/2014/11/Krathwohl-1qwkkpo.jpg>

lor, va lucra mai ușor în clasa a VI-a la un proiect despre interculturalitate și, cu siguranță, un studiu de caz din clasa a XI-a va fi mai așteptat decât comentarea unui text literar.⁴

Oferim spre exemplificare un studiu de caz realizat la clasa a XI-a, profil real, o adaptare a tematicii propuse de programa școlară la capitolul “PERIOADA MODERNĂ a. Secolul al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea”. Studiu de caz: Rolul literaturii în perioada pașoptistă.⁵ Întrucât activitatea de predare se desfășura într-un liceu cu predare în limba maghiară, am considerat oportun să propun la acest capitol o lecție despre interculturalitate, pornind de la ... un articol vestimentar intens promovat de câțiva ani, respectiv IA. Li s-a propus elevilor la începutul anului școlar o incursiune în elemente de cultură și civilizație românească (având în vedere structurarea programei pe principiul cronologic al fenomenului literar/cultural). Noutatea și dificultatea acestui studiu de caz a constatat în faptul că singura lucrare indicată a fost *Dicționarul de simboluri și arhetipuri culturale* și două interviuri despre Ia românească⁶. Au fost respectați pașii cunoscuți în realizarea unui studiu de caz: stabilirea grupelor la începutul anului școlar, stabilirea temelor, sursele bibliografice și am decis împreună cu elevii standardele de realizare și evaluare a proiectului, o pondere importantă acordând interevaluării. La studiul de caz intitulat “Măiastra – povestea nespusă a ieii”, li s-au oferit câteva linii directoare precum:

- Rolul folclorului în artă, pornind de la perioada studiată până în zilele noastre, ca formă de exprimare a identității;
- Manifestări ale folclorului în arta contemporană (literatură, muzică, pictură...)
- Interferențe româno-maghiare – dans, port popular
- Simboluri recurente în arta populară românească.

care să le faciliteze faza de pre-căutare. În etapa de căutare a surselor corespunzătoare de informație și în cea de selectare și organizare a informațiilor descoperite, cei patru elevi participanți la proiect au solicitat profesorului ajutorul atunci când au avut nevoie, dovedind o implicare

⁴ Programele școlare în vigoare includ proiectele ca metodă de învățare și evaluare chiar din clasa I astfel: 4. *Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare. 4.1. Scrierea literelor de mână. Activitate de învățare: realizarea unor postere, pe diferite teme, în cadrul proiectelor, folosind imagini, cuvinte și propoziții preluate după modele.* La clasele gimnaziale, în nota de prezentare a programei, citim: “Activitățile specifice destinate să formeze această competență (i.e. sensibilizare și exprimare cultural) se regăsesc explicit formulate în profilul absolventului de gimnaziu. Acestea sunt:

- *aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal;*
- *realizarea de lucrări creative folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extra-școlare;*
- *participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale sau nonformale.”*

<http://programe.ise.ro>

⁵

http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Lic/LC/Limba%20si%20literatura%20romana_clasa%20a%20XI-a_a%20XII-a.pdf

⁶ <http://www.one.ro/fashion/iac-asa-e-ia-mea/ia-romaneasca-expusa-la-new-york-10876372>
www.romania-actualitati.ro/in_hora_sanzienelor_ia_romaneasca-63171

conștientă și interesată în cercetarea propusă, care le-a stârnit curiozitatea prin caracterul integrat și interdisciplinar al cercetării și prin aspectele interculturale pe care le-au identificat (de la contaminare lingvistică la motive populare prezente în portul popular maghiar și românesc). Prezentarea rezultatului cercetării a fost gândită întru totul de elevi și a avut caracterul unui mini-spectacol, regizat de elevi și pentru elevi: „coloana sonoră” a prezentării a constat în linia melodică a trei cântece din folclorul românesc și maghiar: Ciuleandra, Ceardas și Someșana din Ardeal, iar ținuta obligatorie a fost ... ia, una dintre eleve expunând o cămașă tradițională maghiară veche de aprox. 100 de ani, din zona Reghinului. Iar „povesteaiei” a fost gândită în patru capitole, având următoarea structură:

Folclorul – manifestare a identității naționale <i>Introducere</i> , Mihail Kogălniceanu Folcloriști români Elemente ale culturii populare: portul, arhitectura, muzica și dansul, literatura, sculptura	Dansul popular în literatura cultă: Someșana – secvențe din filmul <i>Blestemul pământului</i> Ciuleandra – secvențe din filmul <i>Ciuleandra</i> Hora Unirii Poarta maramureșeană Motive populare: cercul /soarele, crucea, șarpele încolăcit	Portul popular – Ia Originea termenului Tipuri de țesătură Simboluri și semnificații (crucea, soarele, cercul, rombul, spirala) Regina Maria – purtătoarea de ie	Motive populare românești în artă Constantin Brâncuși – <i>Măiastra</i> , <i>Coloana infinitului</i> ; Henri Matisse – <i>La blouse roumaine</i> Motive populare românești regăsite în portul maghiar
---	---	--	--

SEMNIFICAȚIA MOTIVELOR POPULARE DE PE IA ROMÂNEASCĂ

Crucea cu brate egale (care spală de rele, de dochi, de vrăji și de ură).
Floarea, soarele, toate aduc armonie, bucurie și încredere în sufletul celui care ține pe el cămașa ori ia.
Rombul (unirea dintre exterior-cer și teluric hrana pământului)
Spirala simplă
Pătratul (semnifică pământul, stabilitatea)

MOTIVE POPULARE ROMANEȘTI REGĂSITE ÎN PORTUL POPULAR MAGHIAR

Modul în care au lucrat pe parcursul a câteva săptămâni pentru a căuta și selecta informațiile, în absența unei bibliografii clare, a le integra în povestea pe care urmau să o prezinte coerent este pentru noi o dovadă a faptului că acești elevi au deprins tehnicile studiului individual, ale muncii în echipă, dar și deprinderile de prezentare coerentă și persuasivă. Proiectul – în cazul de față, studiul de caz – devine atât un instrument de evaluare a conținuturilor la nivel cognitiv, conform taxonomiei lui Bloom, cât și un instrument de apreciere a nivelului afectiv, conform taxonomiei lui D. Krathwohl. Proiectul poate deveni un instrument foarte eficient și în învățarea online, multitudinea aplicațiilor accesibile elevilor (Prezi, Padlet, Bookcreator etc.) transformând munca independentă la orice disciplină într-o activitate plăcută.

**MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE – UN SET DE INSTRUMENTE DE
CULEGERE A DATELOR PENTRU INDICATORUL *EVALUAREA
REZULTATELOR ȘCOLARE* ÎN VEDEREA EVALUĂRII EXTERNE A CALITĂȚII**

Prof. Cristian Ciobănescu
Colegiul Național *Gheorghe Lazăr*, București

I. Introducere

Acest studiu își propune elaborarea unui model de evaluare externă a calității din cadrul unităților de învățământ preuniversitar, în contextul existenței unei inspecții din partea ARACIP. În vederea realizării acestei evaluări sunt investigate opiniile celor patru actori implicați direct în procesul educațional: elevii, părinții acestora, cadrele didactice și conducerea școlii.

Studiul este bazat pe unul dintre indicatorii regăsiți în standardele de acreditare existente la nivelul Ministerului Educației și Cercetării, iar după prezentarea succintă a acestuia sunt redactate chestionarele care pot fi aplicate elevilor, părinților și cadrelor didactice, precum și un interviu adresat directorului unității de învățământ.

II. Descrierea indicatorului *Evaluarea rezultatelor școlare*

Domeniul: B. Eficacitate educațională; criteriul: b) rezultatele învățării

Subdomenii	Indicatori de performanță	Descriptori
1. Performanțele școlare	1.1. Evaluarea rezultatelor școlare	1.1.1. Planificarea activităților de evaluare (inițiale, curente, finale) la nivelul catedrei de specialitate și la nivelul unității de învățământ.
		1.1.2. Realizarea activităților de evaluare pe baza standardelor naționale în vigoare.
		1.1.3. Înregistrarea activităților de evaluare în conformitate cu legislația în vigoare.
		1.1.4. Aplicarea sistemului de notare prevăzut de legislația în vigoare pentru tipul respectiv de instituție de învățământ sau, în lipsa acesteia, conform unui sistem propriu.

		1.1.5. Existența unor criterii clare și cunoscute de către profesori, elevi și părinții acestora privind succesul școlar și recompensarea rezultatelor școlare deosebite, precum și privind insuccesul școlar și consecințele acestuia.
		1.1.6. Urmărirea traiectului școlar și profesional ulterior cel puțin pentru un eșantion reprezentativ din rândul fiecărei promoții de absolvenți.
		1.1.7. Urmărirea evoluției performanțelor școlare utilizând sistemul național de indicatori privind educația.
		1.1.8. Realizarea raportărilor solicitate de instituțiile abilitate prin lege (din cadrul sistemului de învățământ și din afara acestuia).
		1.1.9. Realizarea raportărilor publice față de principalii purtători de interese de la nivelul școlii și al comunității.

III. Chestionarul pentru cadrele didactice

Stimate cadre didactice,

Acest chestionar a fost creat cu scopul de a identifica o serie de aspecte referitoare la indicatorul *Evaluarea rezultatelor școlare* din Standardele de acreditare pentru unitățile școlare din învățământul preuniversitar.

Chestionarul cuprinde 20 de întrebări și un set de informații clasificatorii despre respondenți. **Vă rugăm să răspundeți la toate întrebările cuprinse în chestionar din perspectiva propriei dumneavoastră experiențe, pentru a asigura o imagine cât mai completă și reală despre tema propusă pentru discuție.**

Subliniem că nu există răspunsuri corecte sau răspunsuri greșite, ci doar evaluări bazate pe experiența individuală a fiecărui respondent. De aceea, vă rugăm să formulați răspunsuri menite să contribuie la îmbunătățirea evaluării rezultatelor școlare.

Vă garantăm confidențialitatea răspunsurilor individuale și vă mulțumim pentru timpul pe care urmează să îl acordați completării acestui chestionar.

1. Ați aplicat la începutul anului școlar teste de evaluare inițială claselor la care predați?

- a) Da, tuturor claselor la care predau;
b) Doar unelor clase;
c) Nu, niciunei clase.
2. Ați prezentat claselor din încadrare la începutul anului școlar instrumentele de notare și modalitățile de evaluare pe parcurs?
- a) Da;
b) Nu.
3. Considerați că instrumentele de notare aprobate la începutul anului școlar în ședința de catedră/comisie metodică sunt oportune materiei pe care o predăți?
- a) Da;
b) Nu.
4. Care sunt instrumentele de evaluare și notare pe care le folosiți la clasă?
-
.....
.....
5. Există dialog între dumneavoastră și ceilalți colegi de catedră în ceea ce privește o uniformizare a modalităților de notare la nivelul tuturor claselor de același nivel?
-
.....
.....
6. Discutați cu fiecare elev în parte notele pe care le obține la diverse probe scrise, orale, portofolii etc.?
- a) Da;
b) Nu.
7. Evaluați pe o scară de la 1 (foarte puțin) la 5 (foarte mult) acordul dumneavoastră în ceea ce privește următoarele afirmații:

Afirmație	Calificativ
1. Elevii tratează cu responsabilitate evaluările anunțate de către profesor.	
2. Părinții vin la școală constant pentru a se interesa de situația școlară a copiilor.	
3. Elevii anunță părinții asupra notelor primite la școală.	
4. Părinții se informează și iau măsuri dacă notele pe care proprii copii le obțin nu sunt satisfăcătoare.	

8. Aveți în vedere în actul de evaluare standardele naționale în vigoare?

- a) Da;
- b) Nu.

9. Aveți în vedere dezvoltarea competențelor propuse de programa școală atunci când proiectați un instrument de evaluare?

- a) Da;
- b) Nu.

10. Precizați la ce perioadă de timp aduceți, în general, rezultatele evaluărilor scrise la clasele la care predați.

- a) La următoarea oră după ce clasa susține testul;
- b) În termen de maximum o săptămână de la susținerea testului;
- c) În două – trei săptămâni de la susținerea testului;
- d) În mai mult de trei săptămâni de la susținerea testului.

11. Care este procentul activităților de evaluare neanunțate pe care le oferiți elevilor?

- a) 0%;
- b) 1 – 25%;
- c) 26 – 50%;
- d) 51 – 75%;
- e) 76 – 99%;
- f) 100%.

12. Ați întocmit pentru fiecare elev de la clasele la care predăți o fișă de progres școlar?

- a) Da;
- b) Nu.

13. Aveți un catalog al profesorului pentru fiecare dintre clasele la care predăți?

- a) Da;
- b) Nu.

14. În cazul în care sunteți diriginte, cât de des discutați cu părinții situația școlară a elevilor?

.....

15. Considerați că notele pe care le acordați sunt în concordanță cu notele pe care elevii le obțin la examenele naționale de la finalul ciclului școlar?

- a) Da, în mare măsură;
- b) Nu întotdeauna, dar în general, da;
- c) Într-o măsură foarte mică;
- d) Nu, deloc.

16. Urmăriți evoluția performanțelor școlare utilizând sistemul național de indicatori privind educația?

- a) Da;
- b) Nu.

17. Câte ore alocăți lunar următoarelor tipuri de consultații cu elevii?

Tipul consultației	Numărul de ore
--------------------	----------------

1. Consultații de tip remedial, pentru elevii cu o grea însușire a cunoștințelor predate la clasă.	
2. Consultații pentru fixarea și aprofundarea cunoștințelor.	
3. Consultații cu elevii buni și foarte buni, în vederea obținerii performanței școlare.	

18. Care sunt tipurile de raportări care vă sunt solicitate de către conducerea școlii în ceea ce privește evaluarea elevilor?

.....

19. În cazul în care sunteți diriginte, ați informat elevii și părinții asupra consecințelor insuccesului școlar?

- a) Da;
- b) Nu;
- c) Nu sunt diriginte.

20. Dacă aveți alte observații asupra tematicii evaluării rezultatelor școlare, vă rugăm să folosiți spațiul de mai jos.

.....

Vă rugăm să răspundeți următoarelor informații clasificatorii:

1. Statut

Titular	Suplinitor

2. Sex

Feminin	Masculin

3. Vârstă

Peste 55 de ani	Între 35 și 55 de ani	Sub 35 de ani

4. Vechimea în învățământ

Peste 20 de ani	Între 5 și 20 de ani	Sub 5 ani

IV. Chestionarul pentru elevi

Stimați elevi,

Acest chestionar a fost creat cu scopul de a identifica o serie de aspecte referitoare la indicatorul *Evaluarea rezultatelor școlare* din Standardele de acreditare pentru unitățile școlare din învățământul preuniversitar.

Chestionarul cuprinde 20 de întrebări și un set de informații clasificatorii despre respondenți. **Vă rugăm să răspundeți la toate întrebările cuprinse în chestionar din perspectiva propriei dumneavoastră experiențe, pentru a asigura o imagine cât mai completă și reală despre tema propusă pentru discuție.**

Subliniem că nu există răspunsuri corecte sau răspunsuri greșite, ci doar evaluări bazate pe experiența individuală a fiecărui respondent. De aceea, vă rugăm să formulați răspunsuri menite să contribuie la îmbunătățirea evaluării rezultatelor școlare.

Vă garantăm confidențialitatea răspunsurilor individuale și vă mulțumim pentru timpul pe care urmează să îl acordați completării acestui chestionar.

1. Ai primit la începutul anului școlar teste de evaluare inițială (teste predictive) la materiile pe care le studiezi?

a) Da, la toate materiile;

- b) Doar la unele materii;
- c) Nu, la nicio materie.

2. Ți-au fost prezentate de către profesori la începutul anului școlar modalitățile de evaluare și notare?

- a) Da;
- b) Nu.

3. Consideri că instrumentele pentru notare propuse de profesorii tăi sunt relevante și în acord cu disciplinele pe care le predau?

- a) Da;
- b) Nu.

4. Care sunt instrumentele de evaluare și notare pe care le-au folosit profesorii de la începutul anului școlar?

.....
.....
.....

5. Precizează, dacă este cazul, disciplinele la care consideri că notarea profesorilor nu este obiectivă.

.....
.....
.....

6. Profesorii discută cu tine notele pe care le-ai obținut la diverse probe scrise, orale, portofolii etc.?

- a) Da;
- b) Nu.

7. Evaluează pe o scară de la 1 (foarte puțin) la 5 (foarte mult) acordul tău în ceea ce privește următoarele afirmații:

Afirmație	Calificativ
1. Tratez cu responsabilitate evaluările anunțate de către profesor.	
2. Părinții mei vin la școală constant pentru a se interesa de situația mea școlară.	
3. Îmi anunț părinții despre notelor primite la școală.	
4. Părinții mei se informează și iau măsuri dacă notele pe care le obțin nu sunt satisfăcătoare.	

8. Ai fost anunțat de profesori care sunt competențele pe care trebuie să le ai la finalul anului școlar, la fiecare disciplină?

- a) Da;
- b) Nu.

9. Oferă exemple de discipline, dacă este cazul, la care nu ai fost informat care sunt competențele pe care trebuie să le deprinzi până la finalul anului școlar.

.....

10. Precizează în ce perioadă de timp vă sunt aduse rezultatele evaluărilor scrise susținute la diverse discipline:

- a) La următoarea oră după ce susținem testul;
- b) În termen de maximum o săptămână de la susținerea testului;
- c) În două – trei săptămâni de la susținerea testului;
- d) În mai mult de trei săptămâni de la susținerea testului.

11. Care este procentul activităților de evaluare neanunțate pe care le primești?

- a) 0%;
- b) 1 – 25%;
- c) 26 – 50%;
- d) 51 – 75%;
- e) 76 – 99%;

f) 100%.

12. Profesorii au discutat cu tine despre progresul tău școlar?

- a) Da;
- b) Nu.

13. Profesorii îți trec notele obținute în carnetul de elev?

- a) Da;
- b) Nu.

14. Cât de des discută dirigintele cu părinții tăi despre situația ta școlară?

.....

15. Considerați că notele pe care le primești sunt concordante în raport cu nivelul tău de cunoștințe?

- a) Da, în mare măsură;
- b) Nu întotdeauna, dar în general, da;
- c) Într-o măsură foarte mică;
- d) Nu, deloc.

16. La disciplinele la care vei susține o evaluare la finalul celor patru ani de studiu, ai fost informat de profesori ce presupune examenul?

- a) Da;
- b) Nu.

17. Profesorii tăi organizează următoarele tipuri de consultații cu elevii?

Tipul consultației	Da/Nu
1. Consultații de tip remedial, pentru elevii cu o grea însușire a cunoștințelor predate la clasă.	

2. Consultații pentru fixarea și aprofundarea cunoștințelor.	
3. Consultații cu elevii buni și foarte buni, în vederea obținerii performanței școlare.	

18. Conducerea școlii se interesează asupra opiniilor voastre legate de evaluarea care vă este oferită de profesori?

.....

.....

.....

19. Ai fost informat de diriginte despre consecințele insuccesului școlar?

- a) Da;
- b) Nu.

20. Dacă ai alte observații asupra tematicii evaluării rezultatelor școlare, te rugăm să folosești spațiul de mai jos.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Te rugăm să răspunzi următoarelor informații clasificatorii:

1. Clasa

Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a

2. Sex

Feminin	Masculin

3. Vârstă

14 ani sau mai puțin	15 ani	16 ani	17 ani	18 ani sau mai mult

V. Chestionarul pentru părinți

Stimați părinți,

Acest chestionar a fost creat cu scopul de a identifica o serie de aspecte referitoare la indicatorul *Evaluarea rezultatelor școlare* din Standardele de acreditare pentru unitățile școlare din învățământul preuniversitar.

Chestionarul cuprinde 20 de întrebări și un set de informații clasificatorii despre respondenți. **Vă rugăm să răspundeți la toate întrebările cuprinse în chestionar din perspectiva propriei dumneavoastră experiențe, pentru a asigura o imagine cât mai completă și reală despre tema propusă pentru discuție.**

Subliniem că nu există răspunsuri corecte sau răspunsuri greșite, ci doar evaluări bazate pe experiența individuală a fiecărui respondent. De aceea, vă rugăm să formulați răspunsuri menite să contribuie la îmbunătățirea evaluării rezultatelor școlare.

Vă garantăm confidențialitatea răspunsurilor individuale și vă mulțumim pentru timpul pe care urmează să îl acordați completării acestui chestionar.

1. Copilul dumneavoastră a primit teste de evaluare inițială la începutul anului școlar?

- a) Da, la toate materiile;
- b) Doar la unele materii;
- c) Nu, la nicio materie.

2. Copilul dumneavoastră a fost informat la începutul anului școlar care sunt modalitățile de evaluare la disciplinele pe care le studiază?

- a) Da;

b) Nu.

3. Considerați că instrumentele de notare folosite de profesori sunt relevante și conforme disciplinelor pe care le predau?

a) Da;

b) Nu.

4. Care sunt instrumentele de evaluare și notare folosite de către profesorii copilului dumneavoastră?

.....

5. Există dialog între dumneavoastră și ceilalți părinți legat de modalitățile de notare pe care le folosesc profesorii la clasa unde învață copilul dumneavoastră? Cât de des discutați cu ei despre aceste aspecte?

.....

6. Profesorii discută cu copilul dumneavoastră notele pe care le obține la diverse probe scrise, orale, portofolii etc.?

a) Da;

b) Nu.

7. Evaluați pe o scară de la 1 (foarte puțin) la 5 (foarte mult) acordul dumneavoastră în ceea ce privește următoarele afirmații:

Afirmație	Calificativ
1. Copilul meu tratează cu responsabilitate evaluările anunțate de către profesor.	
2. Vin la școală constant pentru a mă interesa de situația școlară a copilului meu.	

3. Copilul meu mă anunță asupra notelor primite la școală.	
4. Mă informez și iau măsuri dacă notele pe care le obține copilul meu nu sunt satisfăcătoare.	

8. Ați fost informat care sunt standardele naționale în vigoare în ceea ce privește evaluarea elevilor?

- a) Da;
- b) Nu.

9. Ați fost informat sau ați citit care sunt competențele propuse de programa școlară pe care copiii trebuie să le deprindă după un an de studiu la diverse discipline?

- a) Da;
- b) Nu.

10. Precizați la ce perioadă de timp le sunt aduse copiilor, în general, rezultatele evaluărilor scrise.

- a) La următoarea oră după ce clasa susține testul;
- b) În termen de maximum o săptămână de la susținerea testului;
- c) În două – trei săptămâni de la susținerea testului;
- d) În mai mult de trei săptămâni de la susținerea testului.

11. Care este procentul activităților de evaluare neanunțate pe care le primește copilul dumneavoastră?

- a) 0%;
- b) 1 – 25%;
- c) 26 – 50%;
- d) 51 – 75%;
- e) 76 – 99%;
- f) 100%.

12. Ați fost informat de fișa de progres școlar a copilului dumneavoastră?

- a) Da;

b) Nu.

13. Verificați periodic carnetul de note al copilului dumneavoastră?

a) Da;

b) Nu.

14. Cât de des discutați cu dirigintele despre situația școlară a copilului dumneavoastră?

.....

15. Considerați că notele pe care le primește copilul dumneavoastră sunt obiective?

a) Da, în mare măsură;

b) Nu întotdeauna, dar în general, da;

c) Într-o măsură foarte mică;

d) Nu, deloc.

16. Urmăriți evoluția performanțelor școlare ale copilului dumneavoastră?

a) Da;

b) Nu.

17. Profesorii copilului dumneavoastră oferă următoarele tipuri de consultații?

Tipul consultației	Da/Nu
1. Consultații de tip remedial, pentru elevii cu o grea însușire a cunoștințelor predate la clasă.	
2. Consultații pentru fixarea și aprofundarea cunoștințelor.	
3. Consultații cu elevii buni și foarte buni, în vederea obținerii performanței școlare.	

18. Conducerea școlii se implică în rezolvarea unor eventuale probleme legate de evaluarea elevilor?

.....

19. Ați fost informat de către dirigintele copilului dumneavoastră asupra consecințelor insuccesului școlar?

- a) Da;
 b) Nu.

20. Dacă aveți alte observații asupra tematicii evaluării rezultatelor școlare, vă rugăm să folosiți spațiul de mai jos.

.....

Vă rugăm să răspundeți următoarelor informații clasificatorii:

1. Clasa în care învață copilul dumneavoastră

Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a

2. Sex

Feminin	Masculin

3. Vârstă

Peste 55 de ani	Între 35 și 55 de ani	Sub 35 de ani

VI. Ghid de interviu structurat cu directorul școlii

Tema interviului: Evaluarea rezultatelor școlare

Scopul interviului: identificarea unor aspecte referitoare la indicatorul *Evaluarea rezultatelor școlare* din Standardele de acreditare pentru unitățile școlare din învățământul preuniversitar

Întrebări:

Descriptorul 1.1.1.: Planificarea activităților de evaluare (inițiale, curente, finale) la nivelul catedrei de specialitate și la nivelul unității de învățământ

1. Au existat ședințe de catedră sau comisie metodică în care să fie stabilite instrumentele de evaluare pe care profesorii să le utilizeze în acest an școlar? Elevii și părinții au fost informații despre aceste decizii?
2. Ați verificat dacă fiecare profesor a aplicat la clasele la care predă evaluarea inițială?
3. A existat un consiliu profesoral în care să fie discutate aspect legate de evaluările inițiale, curente și finale?
4. Există o planificare a tezelor la nivelul școlii?

Descriptorul 1.1.2.: Realizarea activităților de evaluare pe baza standardelor naționale în vigoare

5. Ați discutat despre standardele naționale referitoare la evaluare în consiliul profesoral?
6. Au fost prelucrate cadrelor didactice paragrafele din ROFUIP referitoare la evaluare?
7. Există cazuri de cadre didactice care nu se ghidează după standardele naționale atunci când evaluează elevii?

Descriptorul 1.1.3.: Înregistrarea activităților de evaluare în conformitate cu legislația în vigoare

8. Cât de des verifică comisia pentru notare ritmică cataloagele pentru a observa ritmicitatea notării?
9. Au fost constata probleme în ceea ce privește notarea în urma verificărilor din partea comisiei?
10. Care sunt aspectele pe care comisia pentru notarea ritmică trebuie să le raporteze la finalul controlului?

Descriptorul 1.1.4.: Aplicarea sistemului de notare prevăzut de legislația în vigoare pentru tipul respectiv de instituție de învățământ sau, în lipsa acesteia, conform unui sistem propriu

11. Considerați că toate cadrele didactice din școala dumneavoastră aplică corect sistemul de notare prevăzut de legislație?
12. Dacă este cazul, dați exemple de situații în care sistemul de notare nu a fost aplicat corect și cum ați gestionat situația.

Descriptorul 1.1.5.: Existența unor criterii clare și cunoscute de către profesori, elevi și părinții acestora privind succesul școlar și recompensarea rezultatelor școlare deosebite, precum și privind insuccesul școlar și consecințele acestuia

13. Au fost realizate de către profesorii diriginți ore de consiliere legate de tematica succesului și a insuccesului școlar?
14. Părinții au fost informați de către diriginte/ profesorul consilier al școlii despre consecințele insuccesului școlar?
15. Care sunt criteriile stabilite pentru recompensarea rezultatelor școlare deosebite în unitatea dumneavoastră de învățământ?
16. Elevii cunosc criteriile pentru recompensarea rezultatelor școlare deosebite? Dar părinții?
17. Cum preveniți insuccesul școlar?

Descriptorul 1.1.6.: Urmărirea traiectului școlar și profesional ulterior cel puțin pentru un eșantion reprezentativ din rândul fiecărei promoții de absolvenți

18. Care este numărul total de absolvenți ai unității dumneavoastră de învățământ din ultimii cinci ani? Pentru câți dintre aceștia ați urmărit traiectului școlar și profesional ulterior?
19. Există o platformă prin intermediul căreia absolvenții să poată răspundă unor informații legate de ce au făcut după terminarea liceului?
20. Care sunt concluziile în urma analizei efectuate legată de acest criteriu în ultimii cinci ani?

Descriptorul 1.1.7.: Urmărirea evoluției performanțelor școlare utilizând sistemul național de indicatori privind educația

21. Care este procentul cadrelor didactice care au întocmit pentru elevi o fișă de progres școlar?
22. Cât de des sunt chemați părinții de către profesorii diriginți pentru a discuta despre progresul școlar al elevilor?

23. Părinții sunt interesați, în general, de situația școlară a propriilor copii?
24. Cadrele didactice din școala dumneavoastră oferă lecții de consultații pentru a asigura un progres școlar al elevilor? Există o planificare a acestora?

Descriptorul 1.1.8.: Realizarea raportărilor solicitate de instituțiile abilitate prin lege (din cadrul sistemului de învățământ și din afara acestuia)

25. Care sunt raportările solicitate de către Inspectoratul Școlar privind evaluarea elevilor de la începutul acestui an școlar?
26. Care sunt raportările solicitate de către Ministerul Educației și Cercetării privind evaluarea elevilor de la începutul acestui an școlar?
27. Au existat cazuri în care nu au fost transmise raportările la timp sau deloc? Explicați.

Descriptorul 1.1.9.: Realizarea raportărilor publice față de principalii purtători de interese de la nivelul școlii și al comunității

28. Au existat ședințe cu reprezentanții părinților în care să fie raportate diverse aspecte referitoare la evaluarea școlară a elevilor?
29. Există un raport public (eventual postat pe site-ul școlii) referitor la tema evaluării elevilor și la progresul școlar al acestora?
30. V-ați implicat în rezolvarea unor situații legate de evaluarea elevilor în care cadrele didactice nu au procedat corect? Detaliați.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Prof. înv. primar, Fărcaș Rodica Liliana
Colegiul Național „Vasile Goldiș”, Arad

Dezideratul actual al societății în care trăim este acela de a oferi posibilitatea fiecarui individ de a-și găsi locul în care să simtă util din punct de vedere personal, dar și social.

Ideea educației integrate a apărut ca o reacție firească a societății la obligația de a asigura cadrul necesar și condițiile impuse de specificul educației persoanelor cu cerințe educative speciale.

Educația integrată se referă în esență la integrarea în structurile învățământului de masă a

copiilor cu cerințe speciale de educație, pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase și cât mai echilibrate a personalității acestora. Ca definiție, “inclusive education” se referă la integrarea în structurile învățământului de masă a copiilor cu cerințe speciale în educație (cu deficiențe senzoriale, fizice, intelectuale sau de limbaj, defavorizați socio-economic sau cultural, din centrele de asistență și ocrotire, cu ușoare tulburări psihoafective și comportamentale, infectați cu HIV, etc.), pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase și cât mai echilibrate a personalității acestora.

O analiză atentă asupra posibilităților de aplicare a strategiilor de integrare școlară a copiilor cu cerințe educative speciale, pe plan mondial, a permis evidențierea unor modele care pot fi sintetizate astfel:

- modelul cooperării școlii speciale cu școala obișnuită - caz în care școala obișnuită coordonează procesul integrării și stabilește un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două școli care vor experimenta și vor susține un nou mod de desfășurare a activității didactice;
- modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în școala obișnuită presupune integrarea copiilor deficienți în școli de masă unde să intre în relație cu copiii normali, facilitându-se o mai bună intercunoaștere și interrelaționare a celor două categorii de copii;
- amenajarea în școala obișnuită a unui cabinet de instruire și resurse pentru copiii deficienți, integrați individual în clase obișnuite din școala respectiva - caz în care se face apel la profesorul de sprijin;
- modelul itinerant - care favorizează integrarea unui număr mic de copii deficienți, care locuiesc în apropiere;
- modelul comun- în care profesorul itinerant răspunde de toți copiii din aria stabilită.

Este de la sine înțeles faptul că nu toți copiii cu cerințe speciale de educație pot fi integrați, din diverse motive.

Pentru o înțelegere cât mai exactă a rolului și finalităților educației integrate în contextul transformărilor care au loc, procesul de integrare în comunitate trebuie privit din prisma perspectivelor psihologice, pedagogice și sociale.

Orice învățare este eficientă dacă pleacă de la cunoașterea copilului, individualizarea fiind imposibilă fără o cunoaștere a "zestrei" cu care vin copiii la școală.

Învățarea individualizată este un mod de abordare educațională care vizează contribuția fiecărui copil adusă la situația predării și învățării. Niciodată doi copii nu încep o activitate educațională exact în același fel; contribuie cu propriile lor experiențe, atitudini, calități, abilități, personalitate. Ideea este că, elevul și cadrul didactic să se influențeze reciproc, între ei stabilindu-se o relație de comunicare bazată pe încredere și sinceritate.

Principiile ce stau la baza acestui tip de învățare sunt cele ale toleranței și echității, punându-se accentul pe angajamentul celui care învață.

Învățarea individualizată consideră atât elevul, cât și dascălul, ca fiind cei care construiesc

o bază de cunoștințe împreună - copilul nu mai este privit ca un "vas gol" pe care dascălul îl "umple" cu informații. Ea este necesară pentru "anumiți" copii din clasă, vizându-i în mod deosebit pe cei care au un potențial superior, sau pe cei care au deficiențe de orice fel, rolul primordial în cunoașterea acestora avându-l învățătorul. El are la îndemână o paletă largă de strategii corespunzătoare stilului de învățare și nevoilor fiecărui copil.

Exemplific câteva dintre ele:

a) cerințe comune pentru toți elevii;

b) cerințe diferențiate:

- sarcini identice, timp diferit;
- sarcini diferite, dar în același timp;
- sarcini diferite, timp diferit;
- sarcini diferite, după posibilitățile copilului;
- fișe identice cu sarcini progresive.

c) activități individuale cu teme diferite.

Argumentele utilizării acestor strategii sunt următoarele:

- impun utilizarea unui material didactic variat, elevii fiind familiarizați cu tehnici de muncă independentă (folosirea fișelor, dicționarelor, atlase, scheme grafice, tabele, etc.);
- stimulează originalitatea și creativitatea elevilor;
- valorifică experiența anterioară;
- sunt adaptate la stilurile proprii de învățare;
- respectă ritmul individual al copilului;
- stimulează spiritul de echipă;
- asigură corelarea intereselor copiilor cu obiectivele curriculare;
- fiecărui copil i se asigură încredere în forțele proprii;
- învățătorul permite copiilor să participe la evaluarea propriei lor munci;
- copilul este evaluat și comparat cu el însuși.

Așa cum am menționat anterior, se încearcă o serie de modalități prin care copiii cu cerințe speciale de educație să poată fi integrați în învățământul de masă. Pentru a se ajunge la această performanță este nevoie mai întâi să învățăm să fim mai toleranți cu cei din jurul nostru și să ne conducem după principiul: "Ce ție nu-ți place, altuia nu face!".

Dintotdeauna am fost adepta acordării de șanse egale în educație tuturor copiilor, indiferent de proveniența, capacitatea intelectuală sau diferite deficiențe. În activitatea didactică am întâlnit și copii care au necesitat atenție specială, deoarece aveau diferite probleme, nu foarte grave. M-am confruntat cu deficiențe de văz, auz, motorii și de intelect, nu în formele cele mai avansate. Principala preocupare a fost integrarea socială a acestor copii în grupul clasei. Acest lucru nu a fost deloc ușor având în vedere tendința copiilor de a fi răutăcioși. În cazul deficiențelor de văz și

auz am apelat la jocuri în care analizatorii respectivi erau scoși din uz, permițând copiilor să descopere pe de o parte ce greu este să te descurci fără unul dintre simțuri, iar pe de alta parte ce evoluți erau colegii lor deficienți, față de ei. Astfel am reușit să îi fac pe copii să-și respecte colegii și să nu-i mai privească ca pe niște ciudați, ci ca pe niște persoane speciale.

Am întâlnit copii cu reținere în dezvoltarea psihică, ce prezentau vizibile deficiențe de vorbire și de comportament. Deficiența mintală, indiferent de cauzele generatoare sau de modalitatea explicării apariției și evoluției sale, este cea mai gravă formă de deficiență, deoarece alterează individul la aproape toate nivelurile. Ea implică dificultăți în cele mai diverse cazuri, de la inserție și acceptare socială, până la învățare, în sensul larg al cuvântului. În cazul acestor copii se impune o atenție deosebită deoarece pe lângă un intelect precar, s-au remarcat și deficiențe de limbaj. În acest caz, învățarea individualizată a avut un rol covârșitor, tocmai pentru faptul că elevii în cauză fuseseră izolați de către ceilalți copii, iar acest fapt accentuase tendința lor de izolare. Am apelat la integrarea lor alături de alți elevi în rezolvarea de sarcini pe măsura puterilor lor, făcând apel la dorința general umană de a ajuta a colegilor. Astfel, s-au anunțat destul de mulți care doreau să-i ajute, și al căror ajutor a fost acceptat.

Copiii deficienți au avut de câștigat cel mai mult atât din punct de vedere al respectului celorlalți, cât și al respectului față de sine și cultivarea dragostei pentru școală, competiție, spirit întreprinzător.

Acești copii provin din familii dezorganizate, tarele lor fiind, cele mai multe, căpătate genetic, dar și datorate unei îngrijiri defectuoase.

Am apelat în primul rând la aplicarea învățării individualizate, deoarece aveam nevoie ca acești elevi să lucreze diferențiat, în ritm propriu, fără să se simtă frustrați de rămănerile în urmă față de ceilalți colegi.

Se poate desprinde concluzia că, înainte de toate trebuie ajutată formarea unor capacități, astfel este nevoie de un program de dezvoltare adecvată, care nu se rezumă la metode tradiționale de predare, ci la metode speciale. Ele necesită eforturi și energii suplimentare din partea învățătorului, ținând cont că acești elevi au nevoie de activități recuperatoare și de o atitudine specifică, conform nevoilor individuale.

Copiii au făcut reale progrese, chiar dacă tendința generală este aceea de reîntoarcere la vechile obiceiuri.

Consider că dezinstituționalizarea copiilor și integrarea lor în învățământul de masă oferă o reală posibilitate de ameliorare, atâta timp cât există bunăvoință și răbdare din partea cadrelor didactice.

Pentru a favoriza integrarea copiilor cu cerințe educative speciale în structurile învățământului de masă și, ulterior, în comunitățile din care fac parte, este nevoie de aplicarea unor măsuri cu caracter profilactic, ameliorativ sau de sprijinire cum ar fi:

- inițierea și aplicarea în familie sau grădiniță/școală, a unor măsuri de stimulare generală

și terapie specializată, în perioada vârstei școlare, pentru toți copiii cu deficiențe reale ;

- pregătirea atentă a debutului școlar al tuturor copiilor, mai ales al celor cu dificultăți în comunicare și relaționare, în activitatea grafică, în orientare, etc. În cazurile de întârzieri accentuate se recomandă amânarea cu încă un an, timp în care se desfășoară intensiv pregătirea pentru debutul în școlaritate;

- copiii care continuă să întâmpine dificultăți de învățare și adaptare chiar și după parcurgerea perioadei de pregătire a debutului școlar vor putea fi integrați individual sau în grupuri restrânse în clasele primare obișnuite, beneficiind de toate facilitățile integrării.

În concluzie, în cazul copiilor cu deficiențe, indiferent de tipul acestora, structura și dezvoltarea armonioasă a personalității este serios afectată și destul de greu de remediat dacă nu se apelează de timpuriu la corecție și integrare socială.

Intr-adevăr, există și foarte mari dificultăți în procesul de integrare, pornind de la mentalitate și ajungând la dotările necesare, dar, după cum am menționat, totul este posibil cu răbdare, bunăvoință și încredere în forțele nelimitate ale ființei umane, în speță ale copiilor.

Este de datoria morală a fiecăruia dintre noi să intervenim și să îmbunătățim circumstanțele de viață ale copiilor care, prin schimbarea atitudinii celor din jur, pentru ca aceștia să aibă șansa să crească într-o lume cu mai puține prejudecăți, o lume a șanselor egale la o viață normală.

Bibliografie:

- ✚ Chelemen, Ioan - „*Impactul psiho-social asupra familiei ca urmare a dizabilității copilului*”, Oradea: Editura Universității din Oradea, 2006
- ✚ Gherguț A., Neamțu C.-, „*Psihopedagogie specială. Ghid practic pentru învățământul deschis la distanță*”
- ✚ Gherguț Alois-, „*Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*”, Ed. Polirom, 2005
- ✚ Hrekow Pete, Vasilescu Florentina – „*Învățământul incluziv: O șansă pentru toți elevii!*”- pachet educațional pentru elevii cu CES, 2006
- ✚ Neamtu C., Ghergut A. -, „*Psihopedagogie specială*” - Polirom, Iași, 2000
- ✚ Otilia, Apostu, -, „*Situația copiilor cu CES incluși în învățământul de masă*”, UNICEF, București: Editura Vanemonde, 2009
- ✚ Verza E. - „*Psihopedagogie specială*”, EDP, București, 1995

MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIN DESCENTRALIZARE

Dir. Prof. Niță Iulia Ionela
Școala Gimnazială „Iorgu G. Toma”, Com.Vama, jud. Suceava

Învățământul din țara noastră trece prin numeroase procese de reformă în ultimii 30 de ani, iar una dintre direcțiile prioritare de acțiune vizate se referă tocmai la descentralizare. Fenomenul descentralizării la nivelul sistemului de învățământ este integrat în Legea 1/2011 și actele normative derivate. Ca mecanism juridic, aceasta se realizează prin cesiunea prerogativelor de putere, autoritate, cerințe, responsabilități și capitaluri către unitatea de învățământ și unitatea administrativ teritorială responsabilă prin aceasta de asigurarea liniilor de finanțare în vederea desfășurării activității de management general și financiar. Ca o consecință a celor enunțate mai sus, fiecărei instituții școlare i se cedează parțială suveranitate în luarea deciziilor, asigurându-se astfel o autonomie locală. Un exemplu în acest caz îl constituie posibilitatea de adăugare a condițiilor specifice de ocupare a posturilor, la vacantarea lor. Astfel se permite unității școlare să selecteze mai atent resursa umană, fapt care se va răsfrânge pe termen lung în mod pozitiv asupra rezultatelor școlare ale elevilor, cât și asupra instituției în ansamblu. Prin descentralizare ca efect juridic al politicilor manageriale sistemice naționale se înțelege acțiunea de redistribuire a obligațiilor, a autorității de legiferare și decizie, a asumării răspunderii în fața opiniei publice, a conservării, îmbunătățirii și administrării resurselor de care dispune instituția. Toate aceste operațiuni, enumerate mai sus, respectă traiectoria de la nivel central spre nivel local. Această redimensionare și reorientare a strategiei ajută mai mult la dezvoltarea locală doar în condițiile existenței la cârma UAT-ului a unor manageri vizionari și buni gospodari ai banului public.

Scopul acestui demers este dezvoltarea durabilă și globalizarea educației prin răspundere personalizată, construirea unei conștiințe instituționale participative care să genereze implicare din partea tuturor actorilor educaționali, raționament strategic și monitorizarea îndeplinirii finalităților stabilite în documentele de prognoză și corelarea cu rezultatele la examenele naționale. Se dorește crearea sistemului de învățământ bine structurat, a cărui administrare și finanțare se desfășoară potrivit normelor europene în vederea asigurării calității educației, accesului neîngrădit, adecvarea ofertei educaționale la cerințele beneficiarilor și ale terților. Ministerului educației își păstrează rolul de a elabora politici și strategii educaționale, metodologii, reglementări, norme, proceduri etc. pentru asigurarea unei educații de calitate și respectarea reglementărilor legale în vigoare.

Literatura de specialitate enumeră o pleiadă de *principii* cu sprijinul cărora se fundamentează procesul de descentralizare, dintre care enumerăm:

- ✚ autonomia instituțională – instituția își dezvoltă capacitatea de a lua decizii pertinente în mod responsabil;

- + răspunderea publică – indiferent de statutul juridic, instituțiile de învățământ răspund în mod public, înaintea comunității, de calitatea serviciilor educaționale oferite
 - + transparența actului decizional – cetățenii au acces la informația publică și participă la elaborarea deciziilor;
 - + existența proximității între centrul decizional și locul de aplicare a acestuia și a desfășurării actului desăvârșire a educației – responsabilizează participanții de la nivel local, decizia capătă consistență;
 - + valorizarea resursei umane – cadrul didactic este perceput ca verigă indispensabilă a lanțului educațional; atribuindu-se grijă sporită activității de formare inițială și continuă, cât și evoluției în carieră; se impune profesionalizarea progresivă a managementului educațional, pentru a face față provocărilor funcției;
 - + subsidiaritatea – responsabilitatea decizională este asumată la baza organizațiilor sociale, la nivel local, în vederea obținerii apropierea deciziei față de persoanele interesate și influențate în mod direct de efectele deciziei;
 - + diversitatea culturală și etnică – se asigură libertatea de exprimare pentru grupurile sociale și etnice din interiorul comunității;
 - + tratarea din perspectiva eticii și deontologiei profesionale a serviciilor educaționale prestate – existența, armonizarea cu specificitățile locale, cunoașterea de către toți exponenții demersului educativ și respectarea codului de etică și deontologie didactică, atât în ceea ce privește corpul didactic, cât și pentru personalul aparținând corpurilor de control, în vederea asigurării valorii instruirii educaționale și eficientizării managementului instituțional. (Gherguț, 2007, p. 28-29)
- O sinteză a obiectivelor descentralizării include:
- + operaționalizarea activității didactice și sporirea și accentuarea performanței instituționale educaționale, la nivelul ierarhiei centrale (prin degrevarea de sarcinile administrative și mutarea centrului de atenție asupra elaborării și monitorizării aplicării politicilor naționale educaționale), iar local (prin ridicarea nivelului de responsabilizare a autorităților locale decidente și a reprezentanților școlii), iar în cadrul instituției de învățământ preuniversitar (întărirea și stabilizarea autonomiei locale, dezvoltarea posibilităților de gestionare a capitalurilor);
 - + democratizarea sistemului educațional – beneficiarii actului educațional sunt consultați și implicați în adoptarea rezoluțiilor, deciziilor, hotărârilor cât și garantarea calității procesului de învățământ prin asumarea publică a responsabilității;
 - + încredințarea echipei didactice de transparența decizională și în realizarea execuției bugetare prin gestionarea eficientă a finanțării prestabilite educației: acces, prin intermediul programului Sicap, public, la date referitoare la bugetul și modul de cheltuire a acestuia în cadrul serviciului contabilitate din instituția de învățământ, statistici și

documente care monitorizează și analizează rezultatele elevilor, rapoartele periodice ale școlii, deciziile consiliului de administrație, aspecte legate de viața școlii care pot prezenta interes public;

- + asigurarea accesului și a echității în educație: fondurile sunt alocate în funcție de numărul de elevi, urmărindu-se acoperirea cerințelor educaționale ale elevilor – diversitate culturală și etnică, discrepanțe socioeconomice, incluziune școlară;
- + adecvarea și diversificarea ofertei educaționale raportat la diferite categorii de vârstă a beneficiarilor serviciilor educaționale, prin corelare cu nevoile comunității, expectanțele elevilor, segmentele vulnerabile ale societății;
- + încurajarea inovației, stimularea creativității, creșterea responsabilității personalului didactic în raport de rezultatele elevilor și asumarea personală a răspunderii publice a corpului profesoral, managerilor educaționali și a elevilor, prin transferul autorității decizionale și creșterea importanței curriculumului la decizia școlii. (Gherguț, 2007, p. 29-30)

ÎNVĂȚAREA CREATIVĂ PRIN PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ A MATEMATICII

**Profesor, Podumneacă Daniela,
Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu”,
Vălenii de Munte, Prahova**

„Matematica se învață nu pentru a se ști, ci pentru a se folosi, pentru a se face ceva cu ea, pentru a se aplica în practică. Se poate spune că este știința cea mai operativă, care are cele mai multe și mai complexe legături cu viața. ”

(Oprescu Nicolae)

Creativitatea este un concept multidimensional și se poate manifesta în multiple domenii. Identificarea și cuantificarea naturii creativității constituie obiective dificile. Conceptul de creativitate poate fi definit din perspectiva unor discipline diferite: psihologie, psihologie socială, științe cognitive, arte, inteligență artificială, filozofie, economie, management etc. și deci la multe niveluri distincte: cognitiv, intelectual, social, economic, artistic, literar etc. Dificultatea definirii creativității rezidă în asocierile particulare ale acestui concept cu artele, în natura complexă a creativității și în varietatea teoriilor care au fost dezvoltate pentru a o explica. Mulți oameni

asociază creativitatea în special cu artele: muzica, teatrul, dansul, literatura etc. care sunt deseori denumite "arte creative". Așa cum s-a precizat mai sus, creativitatea nu este proprie numai pentru arte, ci este la fel de fundamentală pentru progresele din științe, din matematică, tehnologie, politică, afaceri și în toate domeniile vieții cotidiene.

Caracteristicile proceselor de creație sunt clasificate, de regulă, în patru categorii. În primul rând, creativitatea implică totdeauna gândirea sau comportarea imaginativă. Activitatea imaginativă este un proces de generare a ceva original: oferirea unei alternative la ceea ce este convențional, de așteptat sau de rutină. În al doilea rând, în mod general, această activitate imaginativă are un scop precis: adică este direcționată spre atingerea unui anumit obiectiv sau rezolvarea unei probleme centrale. Uneori, obiectivul se modifică, atunci când apar noi idei și posibilități: uneori, de exemplu în procese de invenții sau descoperiri sunt identificate noi scopuri când produsul sau ideea inițială au apărut. În al treilea rând, aceste procese trebuie să genereze ceva original. Originalitatea poate fi de mai multe categorii: *individuală* (în raport cu rezultatul anterior al persoanei), *relativă* (față de grupul de care aparține) sau *istorică* (rezultatul este original în raport cu orice realizare anterioară în domeniul particular). În al patrulea rând, rezultatul trebuie să fie de valoare în raport cu obiectivul. "Valoarea" este aici o apreciere a unei anumite proprietăți a rezultatului. Există multe judecăți posibile ale valorii, în funcție de domeniul de activitate în chestiune: eficient, util, agreabil, valabil, tenabil.

- ✚ Matematica alături de limba română este una din disciplinele de bază studiului din ciclul primar. Studiul sistematic și temeinic al acestei științe servește nu numai celorlalte discipline, ci și întregii deveniri a școlarului mic și a adultului de mai târziu.
- ✚ Cuvântul „*matematică*” vine din grecescul „*mathema*”, care înseamnă știință, cunoaștere sau învățare; iar „*mathikos*” înseamnă cel care îndrăgește învățarea.
- ✚ Așadar, întreaga cunoaștere și învățare umană se construiește pe temelia matematicii, întrucât ea dezvoltă gândirea, inteligența, spiritul de observație, exersează operațiile de analiză, sinteză, comparație, abstractizare și generalizare, structurează și organizează mintea, stimulează spiritul de competiție și dorința de a reuși, plăcerea de a rezolva și de a găsi soluții, crește puterea de deducție și intuiție.
- ✚ Nu este mai puțin adevărat că dascălul are rolul, locul și menirea sa de a motiva pe elevi să o studieze cu plăcere și de a o face accesibilă și puternic ancorată în realitate, de a le explica utilitatea și aplicabilitatea ei în viața de zi cu zi.
- ✚ Învățarea creativă presupune o ghidare a elevului, astfel încât el să ajungă să caute și să rezolve deliberat situații problemă, să manifeste activ acea tendință de a explica situații necunoscute, să le abordeze din unghiuri diferite, multiple.
- ✚ Ca cerință a unei învățări de tip creativ, este problematizarea intensivă și sistematică, crearea unei motivații puternice, care să stimuleze activitatea intelectuală a elevului, să-i anime curiozitatea, să caute situații pline de tensiune intelectuală.

Învățarea prin colaborare și cooperare - implică elevii să susțină învățarea în grup sau în echipă, dezvoltă responsabilitatea individuală în contextul interdependenței relaționale în cadrul căreia membrii descoperă informații și se învață reciproc. Se axează pe relațiile implicate de sarcini.

Metodele active creează o învățare mai profundă și o mai bună aplicare a cunoștințelor, sporesc participarea activă, constructivă a elevilor.

- ✚ Evaluarea specifică interdisciplinarității a permis elevului satisfacerea trebuințelor sale de activitate, de descoperire, de creativitate, de comparare, de înțelegere a cunoștințelor prin el însuși sau în colaborare. Toate acestea au constituit o legătură între învățarea individuală și cea colectivă care generează o formă puternică de implicare și înțelegere, deoarece învățarea apare din experiența participanților.
- ✚ Fiind „înarmați” cu capacitatea de autoverificare și autocontrol, fiind tot timpul apreciați, ei își cunosc nivelul și posibilitățile.
- ✚ Rezultatele bune i-au mobilizat mai mult, dându-le încredere în propriile forțe
- ✚ Orele au devenit mulțumită voioșiei și destinderii mai active și mai eficiente. Predarea – învățarea prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă noul în lecții, care activează pe elevi, le stimulează creativitatea și contribuie la unitatea procesului instructiv – educativ, la formarea unui om cu o cultură vastă.

Rezultatele înregistrate pe parcursul întregului experiment mă face să cred că această cercetare constatativ-ameliorativă și-a atins scopul, elevii s-au integrat, în colectivul clasei, s-au îmbunătățit și rezultatele școlare.

Pot spune că s-a confirmat ipoteza: Dacă se folosește predarea interdisciplinară a matematicii, atunci va crește motivația învățării, eficiența procesului instructiv-educativ, creativitatea și implicit succesul școlar la această disciplină.

Bibliografie

1. Țopa, L. (1980), *Creativitatea*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980
2. Runco, M.A. (2007) *Creativity. Theories and Themes. Research, Development and Practice*. Amsterdam: Elsevier
3. Creative Community Index (2005), "Measuring Progress Toward a Vibrant Silicon Valley- Inquiries into Culture Series". Culture Initiatives Silicon Valley
4. Ștefan, Ion, (1999) *Cogniție și creativitate*, Editura Dealul Melcilor, Brașov

PREDAREA VOCABULARULUI LA CICLUL PRIMAR

Profesor, Terci Mihaela
Școala Gimnazială Ghimpețeni, Olt

A scrie și a vorbi corect presupune un efort neîntrerupt deoarece vocabularul aflându-se într-un continuu proces de schimbare poate fi mai greu normat. Se știe că la intrarea în școală, copilul stăpânește elementele de bază, anumite structuri gramaticale potrivite vârstei. Studiarea limbii române rămâne calea necesară și condiția de bază pentru a realiza scopul fundamental al școlii, însușirea noțiunilor fundamentale de către elevi reprezentând un proces complex.

Bogăția unei limbi este dată, în primul rând, de bogăția și varietatea vocabularului ei. Un vocabular bogat, nuanțat și diversificat o exprimare construită gramatical, claritatea și precizia propozițiilor și frazelor reprezintă

modalități de elaborare a ideilor noastre Majoritatea greșelilor de exprimare sunt de natură lexicală, în special folosirea incorectă a neologismelor.

LIMBĂ, LIMBAJ ȘI VOCABULAR

Studiul limbii române în perioada școlarității mici are ca preocupare centrală dezvoltarea limbajului elevilor. La clasele mici citirea și gramatica merg mână în mână cu îmbogățirea vocabularului. Folosirea corectă a unui cuvânt depinde de cunoașterea sensurilor acestuia și de contextele în care apare.

CATEGORII SEMANTICE

SINONIMIA

- Totală: varză=curechi
- Parțială: a trimite=a expedia
- Frazeologică: cu luare aminte=cu băgare de seamă
- Lexico-frazeologică: a împinge=a da brânci

OMONIMIA

- Totală: ban=a suta parte dintr-un leu
ban=titlu și funcție de mare dregător în Evul Mediu
- Parțială: somn=specie de pește
somn=stare fiziologică de repaus la ființe
- Lexico-gramaticale: tare=adjectiv
Tare=adverb

ANTONIMIA

- Perfecte.: aproape-departe
- Primare: bun-rău
- Frazeologice: om de ispravă-om de nimic
- Lexico-frazeologice: a uita-a-și aduce aminte

PARONIMIA

- Oral-orar
- Prenume-pronume
- A emigra- a imigra-a migra

CONSECINȚE POZITIVE ȘI NEGATIVE ÎN EXPRIMARE

SINONIMIA poate avea consecințe pozitive sau negative în exprimare. Efectele pozitive sunt manifestate cu intenție în variația exprimării, în evitarea repetării aceluiași cuvinte. Efectele negative sunt manifestate în construcțiile pleonastice.

ANTONIMIA este un fenomen semantic fundamental, întărește poziția cuvintelor în limbă.

PARONIMIA privește cultivarea limbii, întrucât confuziile paronimice sunt generatoare de ambiguitate în limbă.

OMONIMIA –reprezintă în limbă o sursă de ambiguitate. Ea a fost numită „o boală periculoasă a limbii,, (Ion Coteanu). Cunoașterea sensurilor cuvintelor omonime este absolut necesară pentru înțelegerea mesajelor scrise sau orale.

METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE FOLOSITE ÎN PREDARE

Predarea mijloacelor de îmbogățire a vocabularului este un proces de însușire de noi cunoștințe și, ca orice proces presupune respectarea principiilor didactice:

- Principiul respectării particularităților de vârstă și individuale;
- Principiul însușirii corecte și active;
- Principiul intuiției;
- Principiul legării teoriei cu practica;

Metodele folosite trebuie să stimuleze facultățile intelectuale ale elevilor, iar în primele clase se folosește cu precădere conversația care se asociază cu explicația, problematizarea, analiza, exercițiul precum și munca cu manualul.

MANAGEMENTUL ȘCOLAR-VIZIUNE INTRODUCȚIVĂ

Dir. Prof. Niță Iulia Ionela

Școala Gimnazială „Iorgu G. Toma”, Com.Vama, jud. Suceava

Literatura de specialitate definește activitatea de conducere sau managerială ca fiind un ansamblu de acțiuni, interacțiuni și atitudini de planificare, organizare, îndrumare, control, decizie care vizează un sistem, în cazul nostru cel educațional, acțiuni menite a asigura îndeplinirea țelului antefixat, în condițiile respectării cadrului legal și ale promovării dezvoltării sociale.

Managementul educațional, care face, de altfel, obiectul de studiu al activității noastre, reprezintă un sistem teoretic, aplicat organizat, de concepte, principii, metode, tehnici, strategii, instrumente de direcționare– guvernare – coordonare utilizate în scopul atingerii obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate.

Am considerat necesar să aprofundez acest domeniu cu o largă problematică, deoarece am puțină experiență managerială, aproximativ 4 ani, fapt care mă determină să-mi ajustez permanent informațiile, cunoștințele, abilitățile din sfera managementului instituțional educațional. De asemenea, doresc să realizez mereu un echilibru între teorie și practică, între realitate, realizări și deziderate, să –mi mențin strategia ancorată în cotidian și totodată să antamez evenimentele și așteptările ulterioare, atât din perspectiva personalului cât și din prisma elevilor și părinților.

Literatura de specialitate propune spre studiu mai multe materiale care acoperă domeniul managementului educațional, despre care vom aminti pe parcursul redactării cercetărilor întreprinse cu acest prilej, fără ca cercetarea noastră să aibă pretenții euhaustive. Sigur că, pentru început trebuie să înțelegem, că primul studiu în privința managementului școlar trebuie să fie cunoașterea Legii 1/2011 cu modificările și completările ulterioare și a Ordinului MENCS Nr.5079/2016 privind aprobarea Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar cu modificările și completările ulterioare. Chiar sintagma care însoțește orice act normativ din țara noastră arată că legislația suferă schimbări și actualizări excesive și ar fi necesar ca echipele din comisiile legislative să aibă un număr suficient de juriști onești, buni cunoscători a mecanismelor redactării actelor normative, a jurisprudenței din domeniul de incidență al actelor normative luate etc.

Astfel, „știința conducerii” oferă cadrul teoretic necesar activității de conducere și coordonare a unei instituții de învățământ, iar această practică generează, la rândul său, noi raționamente necesare dezvoltării științei managementului, ca într-un perpetuum mobile. Eficacitatea tuturor instrumentelor depinde mult de resursa umană care le utilizează, le aplică și le personalizează, sprijinindu-se pe aspectul teoretic, pe experiență și fler personal.

Managementul educațional subsumează elemente și caracteristici fundamentale ale managementului organizațiilor, prin aclimatizarea acestora cu specificul unității școlare și preia informații necesare din plan economic; valorizarea eficientă a resursei vii din plan sociologic; nu în ultimul rând, calitatea conducerii instituției ca organizație, din plan politic. De aceea, pentru realizarea unui management eficient, este esențială mobilizarea și împropătarea resurselor umane, prin gestionarea particularităților individuale specifice, centrarea pe întrebuintarea strategiilor care au la bază comunicarea frontală și prin mijloace tehnice, pe interacțiuni, pe un construirea unui ethos specific, având ca obiectiv punerea în valoare a fiecărei persoane și a capacităților sale. În demersul construirii unui climat organizațional domină principiul responsabilității, totodată, angrenând factorul local-afectiv, altruist, întărit de principiul descentralizării, alăturându-se automotivarea și stimularea. Procesul descentralizării instituțiilor de învățământ se efectuează etapizat, progresiv și se desfășoară pe un segment lung de timp, deoarece implică schimbări în mentalități, ceea ce nu este deloc ușor, cât și în plan legislativ metodologic, ulterior acestora determinând schimbarea mecanismelor cu care operaționalizează sistemul.

Protagonistul, actorul principal sau dirijorul managementului educațional este managerul școlar, persoana care pune în funcțiune programul managerial, conducând resursele umane din unitate, coordonând activitățile și evaluând rezultatele, pentru creșterea eficienței procesului de învățământ. Această vastă acțiune va fi mereu ancorată în specificul individual al școlii, prevenind rezistența la schimbare și ameliorând măsurile în funcție de resursa umană existentă, adaptând ritmul de lucru, astfel încât cu pași siguri, chiar dacă par mici, să ajungem la țintele pe care ni le-am propus.

Trebuie menționat faptul că la nivel inferior se poate vorbi de managementul clasei de elevi, un management parțial, în care rolul principal revine profesorului de la clasă, care îndeplinește toate funcțiile unui manager: pe lângă activitatea propriu-zisă de predare pe care o desfășoară, profesorul va indexa informații despre elevi, observă procentul în care aceștia se implică, înțeleg, colaborează, comunică, având astfel acces la o paletă largă de decizii de intervenție pentru îmbunătățirea activității clasei din multiple perspective. Managementul clasei de elevi, ca un prim nucleu, un management primar bine realizat asigură în școală un climat de învățare și previne violența și alte atitudini anti învățare și anti sociale.

Între calitățile, prerogativele și aptitudinile pe care evidențiem că trebuie să le dețină un bun manager enumerăm inteligența, perspicacitatea, memoria, spiritul de observație, capacitatea de concentrare, caracterul, capacitatea de muncă, rezistența la presiune emoțională și stres prelungit, capacitate de selecție a informațiilor etc. El ar trebui să fie antrenat să genereze modificări și progres în cultura, climatul și instruirea tuturor elevilor din unitate/școală, aplicând principii democratice în demersul didactic, încurajând cooperarea, toleranța, încrederea în forțele proprii și urmărind îndeaproape îmbunătățirea performanțelor școlare. De asemeni, trebuie să aibă în vedere că nu educă doar atunci când este la catedră sau în clasă, ci el este un exemplu în orice moment al vieții lui și că, în fiecare contact relațional cu profesorii, personalul didactic auxiliar, nedidactic, părinții sau elevii, el desfășoară o activitate de permanentă creștere și dezvoltare, de conservare, guvernare și direcționare a unor destine aflate la început de drum.

În ceea ce privește managementul instituțional, științific, rațional, ca aplicație a științei manageriale, acesta se constituie dint-o simbioză a mecanismelor care pun în mișcare totalitatea elementelor teoretice și metodologice evidențiate în știința managementului și care sunt operaționalizate în practica socio-educatională. Totodată, managementul presupune responsabilitatea pentru îndeplinirea comună, de către majoritatea membrilor comunității educaționale, a misiunii și obiectivelor organizației, a grupului de cadre didactice care au ca scop comun îmbunătățirea permanentă a actului educațional și a finalității acestuia, materializat în rezultate și statistici la finalizarea ciclurilor școlare.

Având în vedere aceste considerente generale, intenționăm să elaborăm o analiză a managementului educațional, fundamentată pe aspectele teoretice furnizate de literatura de specialitate și pe exemple de bune practici.

Pentru o funcționalitate reală a managementului general al instituției de învățământ preuniversitar am considerat primordială, în primul capitol al lucrării noastre, o expunere a teoriilor cu privire la managementul educațional, axându-ne apoi pe managementul calității și pe managementul clasei de elevi, știut fiind faptul că gestionarea responsabilă și eficientă a grupurilor de elevi corespondente claselor asigură, în final, succesul școlar și astfel, recunoașterea școlii de calitate într-o societate concurențială în schimbare permanentă.

Ne îndreptăm atenția apoi, asupra managementului actelor normative și diriguitoare din cadrul unităților de învățământ preuniversitar, și implicarea în redactarea acestora a factorului uman existent în unitate deoarece aceste determină o condiția sine qua non a reușitei oricărui sistem educațional, iar ca un corolar al aspectelor teoretice expuse Planul de dezvoltare instituțională și Planul operațional constituind, în opinia noastră, documentele programatice de maximă importanță pentru managementul educațional din instituția de învățământ, pe care îl dorim unul eficient și de calitate.

Plecând de la premisa că un lucru bine făcut este planificat în amănunt în prealabil, subliniem importanța documentelor programatice în reușita unui management eficient, de corectitudine lor și de corelarea cu realitatea și specificul vieții școlare depinzând șansele de realizare a acțiunilor propuse.

Acest demers de studiu în privința managementului școlar dorim să contribuie la comprehensiunea cât mai clară a activității manageriale, ca viziune de ansamblu pe termen lung și scurt, importanța redactării documentelor manageriale conștient și adaptat în mod real nevoilor școlii, cât și responsabilitatea asumată în fața societății și a viitorului de către omul-manager școlar din mai toate perspectivele pe care le putem analiza. Omul - manager școlar trebuie să reușească să mențină un echilibru între perspectiva executantului hotărârilor Inspectoratului Școlar, Ministerul de resort, respectiv Consiliu Local cât și din prisma personalului angajat, al elevilor ca beneficiari direcți ai serviciilor prestate, ai părinților ca beneficiari indirecți, dar duri evaluatori ai succesului sau insuccesului școlar.

Managementul proiectelor în educație – Proiectul educațional *Excelență în matematică*, un exemplu de bună practică

Prof. Cristian CIOBĂNESCU
Colegiul Național *Gheorghe Lazăr*, București

1. Sumar executiv

Informații despre aplicant:

Numele unității de învățământ care aplică	
Adresa completă	
Nr. de telefon/fax	
Adresă poștă electronică/ Pagină de Internet	

Persoana de contact	
Adresa completă	
Nr. de telefon	
Adresă poștă electronică	

Informații despre proiectul *Excelență în matematică*:

Categorია în care se încadrează proiectul	A. Proiect care sprijină îmbunătățirea calității educației prin formarea profesională și oferirea de oportunități de dezvoltare în carieră a cadrelor didactice	☐
	B. Proiect care sprijină reducerea decalajului existent la nivelul accesului la informație și a metodelor și mijloacelor moderne de predare - învățare.	☒
	C. Proiect care sprijină îmbunătățirea procesului de predare - învățare prin activități extracurriculare	☐
	D. Proiect care sprijină integrarea școlară și profesională a copiilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale și a celor din sistemul de protecție socială	☐

Durata proiectului	Durata proiectului este de aproximativ 9 luni, în anul școlar 2020 – 2021.
---------------------------	--

Indicatori și modalități de monitorizare și evaluare ale rezultatelor proiectului:

Indicatori:

- Obținerea unor rezultate bune și foarte bune la Olimpiada Națională de Matematică (ONM) și la concursurile de profil de către candidații din București;
- Implicarea unui număr mai mare de elevi în rezolvarea problemelor din Gazeta Matematică;
- Creșterea numărului de calificați la ONM din partea Municipiului București;
- Ocuparea a unui procent de 25% din rezolvatorii problemelor din Gazeta Matematică a elevilor din București.

Monitorizare și evaluare:

- Întocmirea unui raport la finalul proiectului pentru fiecare participant în care să se precizeze numărul de concursuri la care a participat, rezultatele obținute și numărul de probleme rezolvate din Gazeta Matematică;
- Evaluarea periodică a participanților pentru a se observa dacă aceștia dovedesc progres și în caz contrar, luarea unor măsuri imediate;
- Evaluarea satisfacției în rândul participanților prin completarea unor chestionare anonime;
- Realizarea cel puțin lunar a unei ședințe între cei care organizează proiectul, reprezentanții partenerilor și profesorii care țin cursurile de pregătire pentru discutarea anumitor probleme punctuale.

Grupul țintă căruia i se adresează proiectul: Elevii din Municipiul București care sunt pasionați de matematică și înregistrează rezultate foarte bune la școală la această disciplină

Rezultate așteptate:

1. Înființarea Centrului de Excelență în Matematică la nivelul Municipiului București;
2. Existența unor beneficii durabile pentru grupul țintă;
3. Aducerea unui procent de 10% dintre elevii din București care nu au participat în anul școlar trecut la ONM la nivelul de excelență în matematică.

Obiectivul general al proiectului: Performanța școlară a elevilor din București la disciplina matematică și în special a elevilor defavorizați

Obiective specifice ale proiectului:

- Însușirea unor noțiuni complementare cu programa școlară pentru clasa în care sunt participanții;
- Dezvoltarea de către participanți a unor mecanisme pentru rezolvarea problemelor de matematică tip olimpiadă;
- Apropierea elevilor de matematică, prin învățarea din plăcere.

Activitățile proiectului:

Activitățile inițiale pentru pregătirea proiectului:

- 1.1. Dotarea spațiului pentru o bună desfășurare a cursurilor;
- 1.2. Punerea în funcțiune a unui sistem care să permită predarea interactivă bazat pe folosirea tablei SMART;

Activitățile de pe parcursul desfășurării efective a proiectului:

- 2.1. Pregătirea calendarului cursurilor pentru fiecare nivel de clasă la începutul anului școlar;
- 2.2. Repartizarea profesorilor implicați pe clase și stabilirea exactă a zilelor în care predă fiecare;
- 2.3. Desfășurarea optimă a cursurilor prin evaluarea periodică a rezultatelor;
- 2.4. Rezolvarea periodică la cursuri a unor seturi de probleme din Gazeta Matematică și predarea la cursuri a conținuturilor care nu se regăsesc în programa școlară, dar se regăsesc în programa pentru olimpiadă;
- 2.5. Obținerea unui feedback de la participanți în legătură cu modalitatea în care se desfășoară cursurile și eventual perfecționarea acestora în funcție de sugestii;
- 2.6. Evaluarea finală a progresului participanților și stabilirea rezultatelor acestora la ONM sau alte concursuri de profil.

Beneficiarii direcți și indirecti ai proiectului:

Beneficiari direcți: elevii participanți în proiect

Beneficiarii indirecti: profesorii de matematică din Municipiul București, Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Ministerul Educației Naționale, Societatea de Științe Matematice din România

Impactul estimat al implementării proiectului asupra grupului țintă (elevi, cadre didactice, autorități locale, comunitatea locală etc.) și asupra partenerilor:

- Cadre didactice: 20 de profesori de matematică;
- Elevi: aproximativ 800 de elevi;
- Autorități locale: 5 inspectori școlari;
- Parteneri: 10 persoane.

Asigurarea continuității după încheierea proiectului: Prin creșterea considerabilă a rezultatelor participanților la competițiile naționale și internaționale, Ministerul Educației Naționale va asigura pe lângă o continuare a proiectului în următorii ani școlari și o extindere a acestuia la nivelul mai multor județe din țară. De asemenea, se ia în considera realizarea unor astfel de proiecte și în vacanța de vară (școli de vară pentru pregătirea intensivă la matematică)

Activități de promovare/mediatizare și de diseminare care se vor realiza în timpul implementării proiectului și după încheierea acestuia:

- Promovarea proiectului la nivelul Municipiului București prin intermediul inspectoratului școlar, prin afișarea pe site și trimiterea unor note informative în școli;
- Promovarea pe paginile de Facebook și Instagram ale proiectului gestionate de organizatori;
- Promovarea în cadrul consfătuirilor organizate la începutul anului școlar de către inspectorii de matematică.

Partenerii implicați în proiect:

- Facultatea de Matematică și Informatică, Universitatea din București;
- Societatea de Științe Matematice din România;
- Inspectoratul Școlar al Municipiului București;
- Ministerul Educației Naționale;
- PROEDUS PMB;
- EMAG.

2. Prezentarea mediului și a contextului

În ultimii ani rezultatele participanților la Olimpiada Națională de Matematică și la Olimpiada Internațională de Matematică scad treptat ceea ce duce la pierderea prestigiului României în clasamentele internaționale, țara noastră fiind consacrată până de curând cu locuri fruntașe în aceste topuri.

De asemenea, se observă la nivelul Municipiului București o scădere a numărului de calificați la etapa internațională, iar cei calificați sunt în general din aceleași licee în fiecare an (majoritatea concurenților sunt elevii de la Liceul Internațional de Informatică din București). Este cunoscut faptul că aceștia fac foarte multă pregătire suplimentară la liceu pentru această competiție spre deosebire de celelalte școli și licee foarte bune care pun în ultima perioadă mai mult accentul pe pregătirea examenelor naționale, iar profesorii nu se implică în mod direct în dezvoltarea unor competențe necesare unor competiții de prestigiu.

Este clar faptul că pentru a putea face performanță în matematică este necesară pregătire suplimentară. Nu este suficient ca un elev pasionat de matematică să învețe sigur pentru olimpiadă, el trebuie sprijinit și îndrumat aproape continuu.

În momentul actual nu există cursuri gratuite care să pregătească elevii doritori pentru competiții de o asemenea anvergură și considerăm că ar fi momentul demarării unui astfel de proiect pentru a putea avea cel puțin la nivelul Municipiului București rezultate la nivelul celor de acum 10 – 20 de ani.

3. Identificarea problemei

Foarte mulți profesori din București își oferă disponibilitatea pentru a ține cursuri de matematică pentru grupe de excelență, dar în contextul în care fiecare dintre noi avem unul sau doi copii interesați de acest subiect și un număr de aproximativ cinci clase este foarte dificil să realizăm să spunem undeva în jur de 10 ore săptămânal de pregătire suplimentară. De aceea considerăm că realizarea unor grupe ar reprezenta un adevărat beneficiu pentru elevi, iar activitatea cadrelor didactice devine mult mai facilă.

Sunt mulți elevi pasionați de matematică, dar care fie nu au profesori implicați în a-i ajuta să își depășească limitele, fie fac parte din medii defavorizate, care nu le permit pregătirea în particular. Suntem de părere că realizarea unor cursuri la nivel municipal ar ajuta extrem de mult acești elevi.

Pe de altă parte, autorii acestui proiect își propun formarea/ informarea decongestionată a elevilor, dincolo de barierele orelor de curs și/ sau a sălilor de clasă, având drept scop principal dezvoltarea unui apetit pentru matematica de excelență la nivelul participanților. Prin derularea acestui proiect se urmărește cunoașterea reciprocă a grupurilor de elevi pasionați de matematică, de a colabora în rezolvarea anumitor probleme și de a face schimb reciproc de idei. De asemenea, la nivel social, această activitate va armoniza relațiile în cadrul grupurilor de elevi, le va forma deprinderile de a respecta regulile de conviețuire, de a fi cooperanți, toleranți, de a avea inițiative și de a-și crea relații de prietenie, colaborare și competiție.

4. Matricea LFA

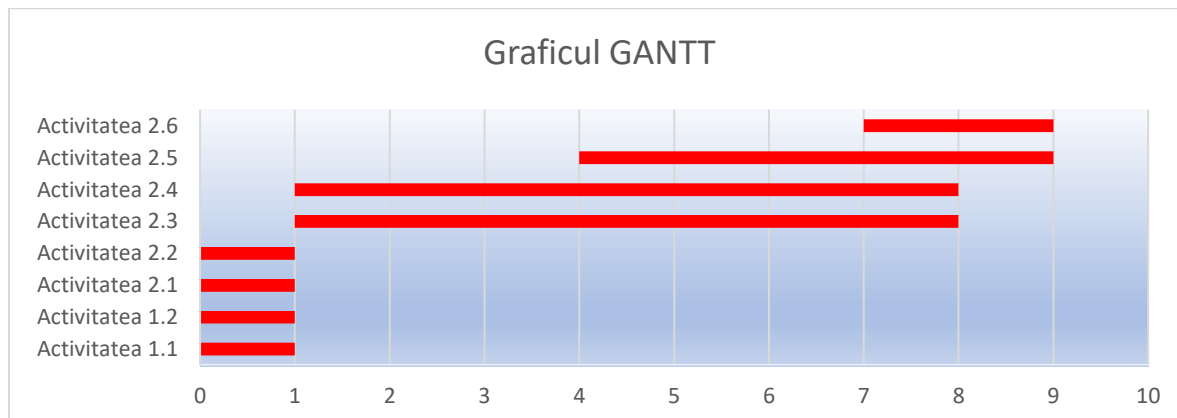
Elementele proiectului	Indicatori	Surse de verificare	Ipooteze
Obiectivul general Performanța școlară a elevilor din București la disciplina matematică și în special a elevilor defavorizați.	Obținerea unor rezultate bune și foarte bune la Olimpiada Națională de Matematică (ONM) și la concursurile de profil de către candidații din București. Implicarea unui număr mai mare de elevi în rezolvarea problemelor din Gazeta Matematică.	Rezultatele obținute la Olimpiada Națională de Matematică și la concursurile profil. Lista rezolvitorilor de probleme din Gazeta Matematică și din suplimentul Gazetei Matematice.	Profesorii de matematică din Municipiul București își doresc creșterea nivelului de performanță în rândul elevilor din județ și vor să sprijine în special participarea categoriilor defavorizate la aceste cursuri.
Obiectivul imediat al proiectului Aducerea unui procent de 10% dintre elevii din București care nu au participat în anul școlar trecut la	Creșterea numărului de calificați la ONM din partea Municipiului București. Ocuparea a unui procent de 25% din rezolvatorii	Rezultatele obținute la Olimpiada Națională de Matematică și la concursurile profil.	Elevii își doresc să participe la astfel de cursuri de perfecționare și există disponibilitate și din partea celor defavorizați.

ONM la nivelul de excelență în matematică.	problemelor din Gazeta Matematică a elevilor din București.	Lista rezolvitorilor de probleme din Gazeta Matematică și din suplimentul Gazetei Matematice.	
Rezultate 4. Înființarea Centrului de Excelență în Matematică la nivelul Municipiului București. 5. Existența unor beneficii durabile pentru grupul țintă.	1. Acorduri semnate între organizatori și Societatea de Științe Matematice din România (SSMR), filiala București. 2. Existența unui număr mai ridicat de premii la ONM din partea Municipiului București, în special de la școlile care nu aveau calificați ONM până acum.	3. Rapoarte specifice pentru parteneriatul cu SSMR, existența acordului pentru folosirea spațiilor Facultății de Matematică și Informatică (FMI) de la Universitatea din București. 4. Listele cu rezultatele obținute la ONM de către participanții din partea Municipiului București și listele cu rezolvitorii de probleme de la Gazeta Matematică.	Asigurarea materialelor necesare desfășurării cursurilor și a spațiului necesar în cadrul FMI.
Activități 4.1. Dotarea spațiului pentru o bună desfășurare a cursurilor; 4.2. Punerea în funcțiune a unui sistem care să permită predarea interactivă bazat pe folosirea tablei SMART. 4.3. Pregătirea calendarului cursurilor pentru fiecare nivel de clasă la începutul anului școlar; 4.4. Repartizarea profesorilor implicați pe clase și stabilirea exactă a zilelor în care predă fiecare; 4.5. Desfășurarea optimă a cursurilor prin evaluarea periodică a rezultatelor; 4.6. Rezolvarea periodică la cursuri a unor seturi de probleme din Gazeta Matematică și predarea la cursuri a conținuturilor care nu se regăsesc în programa școlară, dar se regăsesc în programa pentru olimpiadă;	Resurse 1. Resursele umane: profesorii implicați în organizarea cursurilor, realizarea cursurilor și monitorizarea și evaluarea proiectului. 2. Echipamente necesare pentru dotarea sălilor: calculator performant, tablă Smart, videoproiector. 3. Resurse financiare pentru personal, achiziții etc. 4. Informațiile și timpul necesar desfășurării proiectului în condiții optime.	Costuri 1. Cheltuielile cu personalul. 2. Cheltuielile pentru dotarea spațiului necesar desfășurării cursurilor. 3. Cheltuielile specifice monitorizării și evaluării.	Toate fondurile necesare să fie disponibile la timp. Existența resurselor (materiale și umane) necesare.

4.7. Obținerea unui feedback de la participanți în legătură cu modalitatea în care se desfășoară cursurile și eventual perfecționarea acestora în funcție de sugestii; 4.8. Evaluarea finală a progresului participanților și stabilirea rezultatelor acestora la ONM sau alte concursuri de profil.			
			Precondiții Existența unui număr de 20 de profesori de matematică și a unui număr de 100 de elevi din fiecare clasă V – XII de a respecta desfășura activitățile conform programului indicat la începutul proiectului.

5. Graficul GANTT

Având în vedere că activitățile se desfășoară pe o perioadă de 9 luni (septembrie 2020 – mai 2020) am proiectat desfășurarea activităților printr-un grafic Gantt astfel:

Luna 0 reprezintă luna de demarare a proiectului pentru realizarea activităților specifice inițierii (septembrie 2020), iar luna 8 reprezintă luna la care se finalizează proiectul (mai 2021).

6. Riscurile proiectului

Descrierea riscurilor	Posibile consecințe	Măsurile de prevenire, gestionare a riscului
-----------------------	---------------------	--

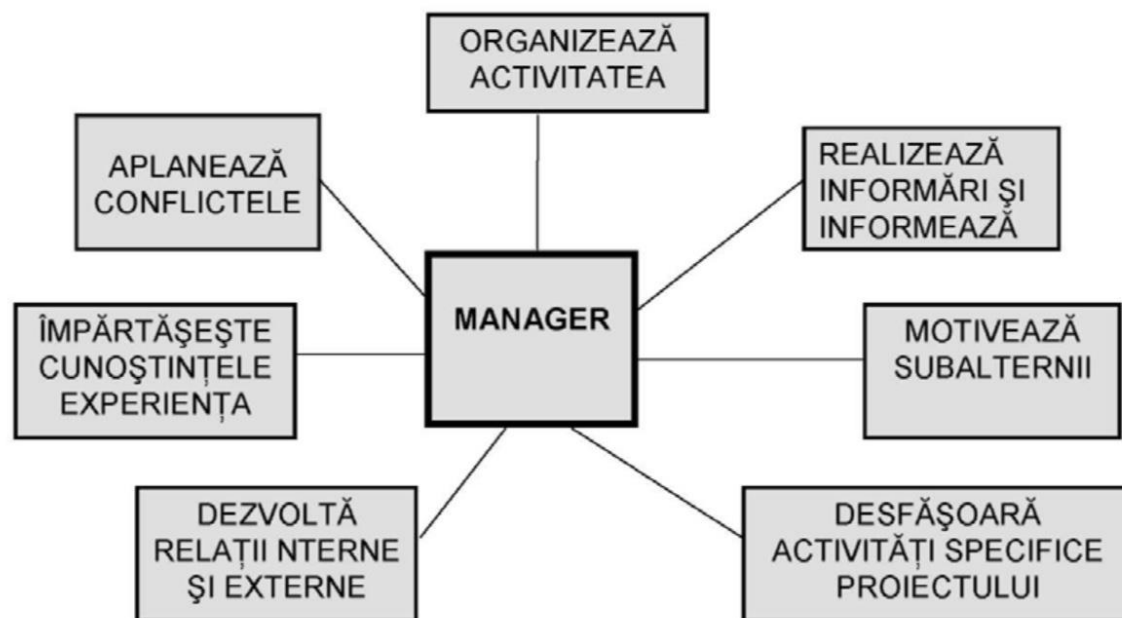
Fluctuația participanților în cadrul proiectului	Reducerea persoanelor cu competențe câștigate și reîntoarcerea la situația inițială în care va fi nevoie de o reprogramare a cursurilor	Semnarea în momentul demarării proiectului a unui acord din partea participanților prin care își asumă că prin neprezentarea la mai mult de 10% din numărul de ședințe vor fi retrași din proiect și nu vor mai putea participa ulterior la celelalte stagii de pregătire
Dificultăți în selectarea participanților din cauza unui număr prea mare de doritori	Întârzierea etapei de demarare a proiectului	Impunerea unor condiții concrete pentru a participa la stagi (de exemplu, participanții trebuie să aibă media 10 la matematică în ultimele trei semestre) sau dacă nu este suficient, susținerea unui test de selecție înainte începerii cursurilor de pregătire
Abandonarea proiectului pe parcursul desfășurării cursurilor de către unii participanți	Nereușirea atingerii scopului proiectului și existența unui număr mic de participanți la momentul finalizării cursurilor	Semnarea unui angajament prin care cursanții își asumă că prin înscrierea în proiect cunosc calendarul de pregătire și cu excepția condițiilor excepționale îl vor respecta Stimularea participanților prin diverse metode la un interval de timp (oferirea unor licențe gratuite oferite de parteneri etc.)

Matricea riscurilor pentru cheltuieli:

Nr. crt.	Factorul de risc	Evaluarea riscului			Strategie	Recomandări de reducere/ eliminare a riscurilor identificate fără a afecta cerințele caietului de sarcini
		P	I	VR		
1	Creșterea nejustificată a prețurilor de achiziție pentru materialele și echipamentele implicate în proiect	1	2	2	Diminuarea riscului	Asigurarea condițiilor pentru sprijinirea liberei concurențe pe piață, în vederea obținerii unui număr cât mai mare de oferte conforme în cadrul procedurilor de achiziție de echipamente Invitarea directă la procedura de atribuire a achiziției publice a unor ofertanți de pe piețele mai ieftine
2	Creșterea peste limitele analizate în proiect a prețurilor ca urmare a condițiilor concurențiale	1	4	4	Diminuarea riscului	Reconfigurarea termenilor de referință în vederea contractării de bunuri cu valoarea adăugată superioară astfel încât să satisfacă în aceeași măsură nevoile proiectului

						Identificarea de bunuri substituibile
3	Posibilitatea aplicării anumitor corecții financiare	2	5	10	Diminuarea riscului	Responsabilul financiar, precum și experții în achiziții ai prestatorului vor supraveghea în mod deosebit acele activități care sunt cel mai frecvent generatoare de corecții
4	Riscul apariției unor cheltuieli neeligibile	2	4	8	Diminuarea riscului	Consultantul va propune măsuri asiguratorii astfel încât toate cheltuielile proiectului să fie făcute în conformitate cu termenii și condițiile contractuale

7. Managementul proiectului

Echipa care va realiza monitorizarea proiectului va fi compusă din:

- Managerul de proiect (supraveghează activitatea tuturor participanților la proiect pe baza rapoartelor primite din partea asistentului de proiect și ia măsuri punctuale pentru îmbunătățirea activităților, dacă este cazul);

- Asistentul de proiect (ține legătura cu elevii care participă la proiect și cu profesorii implicați și realizează săptămânal un raport în care prezintă aspectele observate și ce ar putea fi îmbunătățit);
- Expertul proiectului (supraveghează buna desfășurare a proiectului pe partea tehnică, gestionează achizițiile, stabilește modalitatea de desfășurare a cursurilor și supervizează lecțiile de pregătire și celelalte activități).

De asemenea, în acest proces amplu de monitorizare vor implicați și responsabili delegați ai unor parteneri:

- Inspectorii școlari pentru disciplina matematică (din partea Inspectoratului Școlar al Municipiului București);
- Președintele filialei București (din partea Societății de Științe Matematice din România);
- Consilierul pentru disciplina matematică (din partea Ministerului Educației Naționale).

Monitorizarea continuă a proiectului constă în:

- Întocmirea săptămânală a raportului privind activitatea desfășurată de către asistentul de proiect;
- Completarea de către participanți a unor formulare de feed – back la finalul fiecărei luni de pregătire;
- Completarea unui document de către fiecare profesor săptămânal în care să indice care au fost activitățile desfășurate, lista de prezență a participanților și disfuncționalitățile apărute, dacă este cazul;
- Evaluarea cunoștințelor elevilor periodic și întocmirea unor planuri remediale în contextul observării unui regres al acestora.

Monitorizarea la finalul desfășurării proiectului constă în întocmirea unui raport general și a unui raport pentru fiecare participant în parte în care să fie prezentate următoarele aspecte:

- Concursurile la care a participat în anul școlar trecut și premiile obținute, dacă este cazul;
- Concursurile la care a participat în acest an școlar și premiile obținute;
- Numărul de probleme rezolvate și trimise pentru Gazeta Matematică și punctajul existent în rubrica rezolvitorilor;
- O fișă de caracterizare oferită de către profesorul de la clasă în care să fie prezentată atitudinea elevului față de matematică la acest moment în concordanță cu cea avută înainte de participarea la cursuri și observații punctuale referitoare la progresul acestuia.

De asemenea, lunar se va organiza o ședință cu persoanele implicate în monitorizare pentru a putea avea o evaluare clară și continuă a activității.

Evaluarea finală (după finalizarea proiectului) va reprezenta un sumar al rapoartelor întocmite de la începutul proiectului și se va decide în ce măsură a fost atins scopul proiectului și de asemenea, în ce măsură au fost îndeplinite obiectivele inițiale.

8. Bugetul proiectului

Surse de finanțare	Suma în lei	Procentul din total
Contribuția financiară a solicitantului	4000	10%
Contribuții din partea Facultății de Matematică și Informatică	6000	15%
Contribuția din partea Ministerului Educației Naționale	15000	37,5%
Sponsorizări EMAG	10000	25%
Sponsorizări PROEDUS	5000	12,5%
Totalul general	40000	100%

Capitole de buget	Unitatea de măsură	Costul unitar (lei)	Costurile totale ale proiectului (lei)
1. Echipa de proiect		1500	13500
1.1. Coordonator proiect	lună	700	6300
1.2. Asistent de proiect	lună	450	4050
1.3. Expert proiect	lună	350	3150
1.4. Profesori (16 voluntari)	lună	0	0
2. Costuri de deplasare		0	0
3. Costuri cu achiziția de echipamente, licențe și bunuri noi		4000	11000
3.1. Table SMART	bucată	3000	6000
3.2. Tablete	bucată	1000	5000
4. Costuri directe generate de proiect		1050	9450
4.1. Rechizite și consumabile	lunar	1000	9000
4.2. Comisioane bancare	lunar	50	450
5. Costuri generate de alte contracte atribuite în scopul desfășurării proiectului (subcontractări)		4000	4000
5.1. Costuri evenimente	proiect	3000	3000
5.2. Promovare	proiect	1000	1000
6. Total costuri directe eligibile		10550	37950
7. Costuri indirecte (4,74%)	lunar	200	1800
8. Total costuri proiect		10750	39750

9. Aspecte finale

Proiectul nu este unul nou, deoarece se cunoaște destul de bine faptul că până de curând Inspectoratul Școlar al Municipiului București a desfășurat cursuri de excelență la disciplina matematică, însă locurile pentru fiecare clasă în parte erau foarte puțin (undevea în jur de 20 de elevi) și de asemenea, accentul nu se punea pe elevii defavorizați, ci în general participanții erau elevi de la școlile de top și de foarte multe ori aceștia având și alte alternative de pregătire renunțau la cursuri din primele săptămâni.

Ne propunem prin intermediul acestui proiect pe lângă scopul inițial, acela de a aduce un procent de 10% dintre elevii din București care nu au participat în anul școlar trecut la ONM la nivelul de excelență în matematică și creșterea apetitului participanților pentru matematica de performanță. Se știe bine faptul că există foarte mulți elevi care sunt de nota 10 la clasă și au rezultate foarte bune la examenele naționale, dar totuși nu trec de bariera de a putea fi axați și pe un raționament dincolo de ceea ce se învață la clasă.

Ne dorim dezvoltarea acestor competențe pentru elevii participanți prin realizarea inițială a unor lecții de pregătire în acest sens cu tematica *Cum abordez o problemă de matematică tip olimpiadă?* și se continuă pe același principiu prin rezolvarea unor probleme din Gazeta Matematică, probleme asemănătoare cu cele tip olimpiadă. Am putea spune că împărțirea lecțiilor de pregătire se poate face pe mai multe module pentru a putea îndeplini aceste obiective astfel:

- *Modulul I – Dezvoltarea raționamentului matematic (2 săptămâni)*
- *Modulul II – Predarea unor noțiuni complementare programei școlare, necesare în rezolvarea problemelor de olimpiadă (4 săptămâni)*
- *Modulul III – Rezolvarea problemelor din Gazeta Matematică din ultimele șase numere apărute (8 săptămâni)*
- *Modulul IV – Rezolvarea subiectelor de la olimpiada de matematică din ultimii zece ani la etapele județene și naționale (6 săptămâni)*
- *Modulul V – Aplicarea raționamentului matematici în probleme diverse cu grad ridicat de dificultate (4 săptămâni)*

Aceste 24 de săptămâni vor conține și probe de evaluare, iar constant se va cere feed – back din partea participanților pentru a putea îmbunătăți condițiile de desfășurare ale proiectului. Cursurile vor începe în luna octombrie 2020 și vor continua până în luna aprilie 2021.

Vor exista 16 grupe de participanți, câte două pentru fiecare dintre clasele V – VIII, iar fiecare grupă va conține un număr de aproximativ 50 de cursanți. Cursurile se vor desfășura în weekend, între orele 10 – 14 pentru a putea participa toți cursanții înscriși.

Suntem încrezători că aceste aproape 100 de ore de pregătire intensivă pentru fiecare participant vor avea efecte benefice și considerăm că proiectul va reprezenta un succes atingând obiectivele propuse. Acest lucru sperăm să se datoreze și manierei de abordare interactivă a cursurilor, profesorii voluntari având o calitate didactică de excepție, fiind persoane recunoscute la nivelul Municipiului București și cu o mare putere de a face matematica atractivă pentru elevii lor.

ȚINUTUL PĂDURENILOR, PERLA ETNOGRAFICĂ A HUNEDOAREI

**Profesor învățământ primar, Igna Aura-Georgiana,
Liceul Tehnologic „Transilvania”, Deva**

Sunt numiți **pădureni**, locuitorii din satele așezate pe partea estică a Munților Poiana Ruscă, mai precis între valea Cernei și Valea Mureșului.

Înconjurat de păduri, această zonă cunoscută sub numele de Ținutul Pădurenilor, este situată în proporție de 97% în județul Hunedoara, cuprinzând 40 de sate și cătune. Nu departe de aici, se găsesc ruinele de la Sarmizegetusa Regia (Munții Orăștiei) și Ulpia Traiana Sarmizegetusa (Țara Hațegului). Locuitorii au fost numiți **pădureni** chiar de vecinii lor din Țara Hațegului, datorită faptului că întreg ținutul este înconjurat de păduri și nu poți ajunge în acest ținut de poveste, fără a traversa o pădure.

Casele tradiționale erau formate din două încăperi, camera de locuit și o cămară, în ambele se intra separat dintr-un **târnaț** (coridor). Locuințele, aveau un aspect deosebit datorită proporțiilor neobișnuite, acoperișul fiind de două sau chiar trei ori mai înalt decât pereții.

Cartea de identitate a **pădurenilor** o reprezintă costumele populare, în special cel femeiesc, cu o vechime ce ne duce cu gândul la arhaic, fiind considerat cel mai bine conservat din întreaga țară și unul dintre cele mai vechi din Europa.

Portul femeiesc se diferențiază chiar de el însuși, prin statutul civil al femeii ce îl poartă: fetele umblau cu capul descoperit (părul fiind împletit în cozi) sau purtau batic colorat, roșu **de bircă**, iar femeile măritate sau văduve întotdeauna purtau un batic alb **cârpă albă**.

O altă particularitate a costumului femeiesc ține de vârsta persoanei care îl îmbracă, mai exact fetele și nevestele tinere purtau cămăși bogat ornate în culoare roșie pe mâneci, guler și piept, iar femeile trecute de prima tinerețe, purtau cămăși cusute cu negru combinat cu **vânăț** (bleumarin).

Independent de culoarea cu care au fost cusute, cămășile femeiești se deosebesc între ele prin modelele de pe mâneci, în general de natură geometrică. Din cele 20 de motive cunoscute, cel mai vechi motiv păstrat în decorarea mânecii bătrânești se numește **pui peste cot**.

La confecționarea unui costum, activitate deosebit de migăloasă, participau toate femeile din casă (bunică, mamă, fiică). Cusutul unui costum dura aproximativ șase luni și se facea în serile lungi de iarnă și primăvară la lumina opaițului și a lămpii cu petrol.

Peste cămașa care obligatoriu cobora sub genunchi, femeia purta două **oprege**, unul în față, altul în spate, ambele țesute din lână și vopsite în coajă de arin amestecată cu coajă de nuc, rezultatul fiind o culoare de negru închis. Ulterior, după anul 1950, opregul din față a fost înlocuit cu o **cătrânță**, viu colorată și împodobită la bază cu **cipcă**.

În spate, femeile purtau un pieptar din blană de oaie, brodat cu motive florale, iar în picioare **opinci de plotog cu gurgui**, gurguiul fiind decorat cu o împletitură de curelușe.

Costumul **pădurencei** este cu atât mai frumos, cu cât podoabele sunt numeroase și din diferite materiale. Fetele și nevestele tinere purtau cât mai multe rânduri de mărgelile unele peste altele, broșe, **laciță cu colț**, iar în talie **viță de bani**, din diferite monede mari de argint.

Portul bărbătesc, are trăsături cu porul din zonele învecinate, piesele de bază fiind cămașa până la genunchi ce se termina cu o broderie fină numită **cipcă** și izmenele. În lunile de iarnă bărbații purtau peste izmene **cioareci** și **ștrimfi** de lână frumos colorați. Particularitatea portului bărbătesc era **laibărul**, **tolobonii** și **traista de plotog** (piele de vită).

În zilele de sărbătoare, locuitorii satelor din Ținutul Pădurenilor, îmbracă cu mare mândrie portul popular, vechi de zeci de ani (unele chiar de șaptezeci de ani) și participă la slujba bisericească și nedeile din sat.

O vizită în acest ținut binecuvântat de Dumnezeu, oferă turiștilor o întoarcere în timp, acolo unde modernitatea nu a afectat cu nimic frumusețea locurilor și bunătatea oamenilor.

BIBLIOWEBOGRAFIE:

1. www.hunedoaraturism
2. www.turismland.ro
3. Rusalin Ișfănoni, *Pădurenii Hunedoarei*.

Costum pădurenesc – neveste tinere, culoarea predominantă roșu (arhivă Călin Corpaciu – Vatra Pădurenilor).

În zi de sărbătoare, alături de primarul satului (arhivă personală).

În zi de sărbătoare, alături de preotul satului (arhivă personală).

FUNCTIILE MANAGEMENTULUI INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Dir. Prof. Niță Iulia Ionela
Școala Gimnazială „Iorgu G. Toma”, Com. Vama, jud. Suceava

Managementul educației presupune simboza dintre teoria și practica a ceea ce înseamnă proiectare, organizare, coordonare, evaluare, reglare a elementelor pe care se sprijină activitatea educativă, a tuturor resurselor utilizabile în vederea obținerii idealului educațional. Din perspective aceasta, Alois Gherguț definește managementul educațional ca fiind, un concept integrativ, o atitudine, o utilizare conștientă a metodologiei de acționare îndreptată spre realizarea progresului în sistemul de învățământ, integrând un angrenaj de precepte și calități, normative și metode de administrare cu ajutorul cărora se încredințează implementarea scopurilor sistemului de învățământ. În prezent, actorii managementului instituțional școlar, realizează o trecere de la noțiunea clasică, acceptată în literatura de specialitate, de conducere și guvernare la cea modernă de management educațional instituțional cu sensul acțional, operațional, practic, procesual și management pedagogic cu sensul teoretic, global, strategic, științific. (Gherguț, 2007, p. 20)

Din literatura de specialitate se poate sintetiza faptul că funcțiile activității manageriale se organizează și se precizează începând cu regularitatea mecanismului managerial, inițiindu-se cu determinarea scopului, urmând enumerarea obligațiilor, finalizându-se cu realizarea acestora. Identificarea funcțiilor manageriale educaționale raportat la specificul educației și instituției școlare determină clasificarea lor, în funcție de acțiune ce trebuie făcută, astfel: planificarea, proiectarea, organizarea, motivarea, coordonarea, evaluarea, controlul.

Previziunea (planificarea) constituie ansamblul acțiunilor, situațiilor ce determină decizii cu sprijinul cărora se fixează obiectivele și țintele generale, identificând structurile sale, angrenând și mobizând mijloacele și, nu în ultimul rând, modalitățile prin care vom realiza aceste obiective. Planificarea are în vedere mecanismele globale și specifice prin care vor fi identificate și enumerate obiectivele școlii, componența politicilor educaționale, capitalul uman și economic, strategiile de abordare și ghidare pentru managerii instituțiilor școlare, cât și contabilizarea procentului atingerii obiectivelor propuse inițial în ceea ce privește întreaga oraganizație școlară.

Raportat la o perioadă de referință, în cadrul previziunii, distingem trei categorii de operațiuni:

- ❖ Prognoza, ca previziune, se raportează la o perioadă lungă de timp (10 ani), care se definește prin realizarea unor cercetări de prognoză, în raport de care urmează a se vota deciziile și hotărârile strategice pe scară ierarhică. Aceasta are natură informativă și un ridicat nivel de universalizare, urmărindu-se identificarea unor trăsături dominante și constante de progres ale numeroaselor fenomene social educaționale.
- ❖ Planificarea – subsumează prognoza pe termen mediu și scurt (pornind de la perioade mai mari de 3-4 ani, până la un an, o jumătate de an, o săptămână și mai puțin), al cărei producție imediată este planul sau proiectul. De regulă, structura planului trebuie să cuprindă: obiective, diverse activități, responsabilități, termene, modalități de monitorizare și control și forme de evaluare.

- ❖ Programarea – are în vedere interval scurte și foarte scurte, decadă, săptămână sau zi, evidențiind în detaliu și amănunt acțiunile ce urmează a fi întreprinse, cât și mijloacele și capitalurile folosite în vederea punerii în aplicare a planului.

Proiectarea desemnează antamarea, selectarea sau fixarea unei matrițe ipotetice acționale care va urma să fie implementată din dorința evoluării și creșterii unei persoane juridice, iar **planificarea** constituie conceptul de construire și alegere a scopurilor, materializate în finalități și ținte, care vor fi supervizate într-un interval, eșantion, de timp, cât și a manierelor cu ajutorul cărora pot fi realizate, astfel încât matrița ipotetică, inițial gândită să fie regăsit fizic și practic, totodată la un nivel de eficiență cât mai ridicat.

Proiectarea se situează în liniile generale de dezvoltare și formulare a misiunii, a scopurilor cadru, generale și al motivației introducerii unei schimbări de optică asupra dezvoltării organizației, al identificării claselor și tipurilor de resurse cât și individualizarea pârghiilor favorizante de inițiativă, construind astfel strategia de acțiune a instituției școlare. Pe de altă parte, prin planificarea amănunțită și responsabilă se stabilesc etapele concrete cu sprijinul cărora se îndeplinesc țințele proiectului, respectiv faptele concrete care vor fi îndeplinite, energiile angrenate în fiecare acțiune, termenele, obligațiile și responsabilitatea concretă, descriptorii de performanță și finalitățile dorite și previzualizate (la nivelul operațional al modelului proiectat) (Gherguț, 2007, p. 38). Planificarea reprezintă un mijloc de implementare a unui proces dinamic de grup, care le permite actorilor interesați adoptarea unor principii de acțiune, implicarea lor în proces, în concordanță cu normele și direcțiile stabilite de comun acord. Planificarea implică evaluare (aprecierea situațiilor, a prognozelor), negociere (între actorii externi și interni interesați), administrarea conflictelor și arbitrajul (între puncte de vedere mai realiste sau mai utopice, între instrumente și obiective), dar, mai presus de toate, implică procesul de selecție și luare a deciziilor.

În elaborarea funcțiilor de proiectare și planificare se folosesc o pleiadă de concepte specifice : misiune și viziune; cultură organizațională; strategii și politici; proiecte sau planuri de dezvoltare ; programe și planuri operaționale; obiective, diverse proceduri, reguli.

Misiunea organizației prezintă pe scurt filozofia ei, motivul fundamental al existenței sale, arată direcția spre care instituția se orientează în mod deliberat și responsabil, reunind un sistem complex de ținte și finalități, formularea obiectivelor respectând criterii cu diferite grade de generalitate, acțiuni și sarcini de lucru, cât și mijloacele de realizare a acestora. Misiunea asumată va fi eficace numai dacă înglobează valorile organizației în manieră sintetică și clară.

Viziunea organizației este condiția primară pentru elaborarea clară a misiunii: managerul trebuie să aibă o viziune cât mai clară din perspectiva a ceea ce presupune întreg sistemul capitalului de care dispune și îi este îngăduit să-l administreze, circumstanțele alături de care acestea activează în parametri, expectativele generale față de instituție, convingerile, semnificațiile și valorile fundamentale după care se conduc membri organizației și societatea din care face parte.

Cultura organizațională/Valorile reprezintă etosul instituției : atitudini, norme, convingeri, obiceiuri etc. și se formează datorită interacțiunilor repetate ale membrilor ei, punerii în comun a credințelor și valorilor personale, fiind cel mai important factor de rezistență în orice demers de schimbare.

Politicile se stabilesc pe trepte ierarhice manageriale înalte, constau în orientări generale, stabilite pe un interval mai mare de timp, prezentând cadrul general de urmărire a obiectivelor. Comparativ, *strategiile* conturează direcțiile și modalitățile de realizare concretă a scopului și obiectivelor propuse. Pentru a fi eficiente, politicile și strategiile necesită planuri operaționale detaliate, întrucât o strategie este bună dacă poate fi aplicată corect, prin tactici corespunzătoare.

Obiectivele constituie ținte și finalități clar stabilite pentru acțiunile instituției, în sprijinul cărora se concentrează și alte funcții convergente ale managementului educațional (organizarea, guvernarea sau conducerea/leadership-ul, evaluarea și controlul). *Procedurile* evidențiază modul în care trebuie desfășurată o activitate, pe etape sau sarcini realizate cronologic. Pentru evitarea unor decizii subiective vom utiliza reguli clare și prestabilite.

Pentru obținerea succesului în planificarea activităților se va avea în vedere perspectiva și dinamica care guvernează procesul, cât și un mediu atent selectat, de încredere și siguranță, de comunicare și schimburi de opinie între toți cei angrenați în această stadiu de planificare garantează calitatea superioară a rezultatelor.

Previziunea sau planificarea e necesar a fi înțeleasă în puternică interdependență cu funcțiile convergente ale conducerii instituționale, reușita atârând de corecta implementare, disciplinarea și ordinea metodologică și evaluarea, monitorizarea optimizată a procesului instructiv-educativ în colectivele de elevi, deoarece buna guvernare a micro-grupurilor duce la o atmosferă prielnică învățării și un climat pozitiv în întreaga școală, accentuând preocupările elevilor spre nou, învățare și cunoaștere.

Între funcțiile managementului, **organizarea** constituie totalul acțiunilor, activităților cu ajutorul cărora se asigură logistica și toate categoriile de resurse în vederea realizării planificării. Organizarea are drept primordial scop optimizarea funcționării activității instructiv-educative, totodată a unității școlare, privită în integritate. Aceasta se utilizează în cadrul a 3 compartimente diferite: structurarea activităților și demersurilor didactice cât și a acțiunilor directe de conducere; dirijarea mecanismului funcțional administrativ și a mecanismului normativ în vederea legiferării care are loc cu prilejul luării hotărârilor și deciziilor; desfășurarea muncii în echipă. Buna organizare survine și e vizibilă această abilitate, în special cu prilejul când activitatea școlară nu se poate derula firesc, potrivit actelor normative în vigoare, care reglementează problematica educației, cât și în raport de regulamentul de organizare și funcționare, având un caracter nou, intempestiv sau inedit (exemplu, necesitatea unei bune organizări ca urmare a măsurilor impuse de pandemia produsă de Sars-Cov 19, în acest an școlar).

O organizare eficientă are la bază trei elemente definitorii (Gherguț, 2007, p. 48):

- responsabilitatea – măsura în care o persoană aderă la valorile, cultura, misiunea și politicile instituției, felul în care se implică personal în vederea atingerii obiectivelor propuse la nivel general, utilizarea cu eficiență a resurselor disponibile, asumarea riscurilor ce survin din desfășurarea activităților organizației ; responsabilitatea devine obligație pentru persoana care a acceptat să fie parte din organizație.
- puterea – reprezintă potențialul de a solicita, de a comanda, respectiv de a interveni cu măsuri de ameliorare a actelor de neîndeplinire a cerințelor formulate ; ca derivat din administrarea și controlul resurselor și nu este în mod obligatoriu dublată de autoritate.
- autoritatea – conferă dreptul legal de a conduce și de a gestiona anumite resurse din organizație, de a adopta decizii, în funcție de liniile de autoritate stabilite de structura organizațională, ceea ce conduce la

realizarea de legături între diferite componente, subsisteme sau departamente ale instituției respective.

În cadrul serviciilor educaționale, importanța delegării autorității se evidențiază în gradul de descentralizare: cedarea autorității necesare unor ierarhii inferioare poate genera sporirea eficienței și productivității activității din acea organizație, mai ales în situația în care se impune adoptarea unor decizii urgente.

În ce privește delegarea autorității, managerul trebuie să țină cont de două aspecte-normă : principiul parității, care presupune faptul că persoanele de la un nivel ierarhic inferior vor primi acel grad de autoritate care coincide cu măsura responsabilității lor; principiul unității de comandă – control ierarhic unic, fiecare subordonat trebuie să aibă un singur superior direct, pentru a nu exista și a se evita distorsiuni în transmiterea mesajelor pe linie ierarhică.

Funcția de organizare este legată în mod natural și logic de cea de planificare, prin ea implementându-se planul/strategia de urmat pentru îndeplinirea obiectivelor propuse : managerul delegă o seamă de obligații și sarcini de lucru identificate în etapa de planificare și dă dispoziție persoanelor fizice cu care instituția se află în raporturi de muncă în baza contractului încheiat pe perioadă determinată sau nedeterminată, grupurilor de lucru, compartimentelor sau structurilor aflate în subordonare în vederea ducerii lor la îndeplinire.

Acțiunile pe care le întreprind managerii, pe diferite niveluri ierarhice, în cadrul acestei funcții, sunt legate de: identificarea activităților ce vizează realizarea obiectivelor, integrarea acestora și repartizarea pe persoane/compartimente subordonate, prorogarea de autoritate prin decizii interne pentru realizarea acestor activități – dacă situația o impune, informare în cadrul structurii organizatorice, pe verticală și orizontală.

Importanța structurii organizatorice (organigramei) din cadrul instituției ține de funcțiile pe care le îndeplinește în procesul de funcționare normală și eficientă a instituției. Prin aceasta se stabilește structura ierarhică, responsabilități pentru realizarea unor acțiuni, canalele de comunicare între compartimente și posturi definite, se alocă resursele pentru activitățile stabilite prin funcția de planificare. Scopul structurii organizatorice este obținerea nivelului maxim de performanță al unității prin atribuirea de sarcini către personalul capabil să le ducă la îndeplinire. Felul în care subordonații se raportează la sarcinile primite spre realizare sunt consecințe directe ale deciziilor și acțiunilor manageriale.

Motivarea sau antrenarea se efectuează cu ajutorul comandamentului și susținere adecvată, iar aceasta rezidă în potențialul tactului managerial de a îi lămurii și reuși să transmită o concepție deosebită, specială, de a încuraja subordonații să manifeste o atitudine participativă, să arate disponibilitate și responsabilitate și nu în ultimul rând, un spirit creator și conștiincios în îndeplinirea sarcinilor de lucru și obligațiilor contractuale ce le revin. Motivarea corectă constituie temelia antrenării, managerul fiind încredințat că interesele personale ale angajaților au interferențe cu cele ale organizației, atât din perspectivă pecuniară cât și prin creșterea stimei de sine prin apartenența la o instituție de renume; această dihotomie determină subordonații să fie cointeresați să-și aducă aportul la realizarea productivă a obiectivelor delegate ce le revin. Antrenarea realizată de manager trebuie să-și dovedească eficiența, astfel e nevoie ca stimularea subordonaților să fie înfăptuită: *etapizat* – mulțumirea în manieră succesivă și graduală a avantajelor personale, dar convergent cu eficiența activității sale; *diferențiat*, raportat la

interesele personale sau colective; *compozit*, prin asocierea alternantă a impulsurilor psihoemoționale, moral spirituale cu cele materiale, fizice, concret raportat la situația dată.

Altfel spus, managementul resurselor umane reprezintă activitatea de organizare și structurare care facilitează utilizarea la cote ridicate de eficiență a personalului în vederea atingerii scopurilor organizaționale generale și individuale, personale și subsumează tipuri de activități: proiectare, analizarea, revizuirea fișelor de post, planificarea activității personalului subordonat, vacantarea posturilor, sub condiție suspensivă, adică prin stipularea condițiilor specifice în vederea ocupării postului, selectarea și orientarea în carieră a personalului angajat, consultanță de specialitate în dezvoltarea profesională, evaluarea performanțelor, disciplină, programarea muncii etc. Managementul compartimentului resurse umane este o activitate mai complexă, vizând nu doar îndeplinirea obiectivelor unității, ci și interesul angajaților și, prin extensie, binele societății.

CREATIVITATEA ȘI COMPORTAMENTUL CREATIV AL PREȘCOLARILOR

**Prof. înv. preșcolar, Lungu Maria-Mirabela,
Grădinița Bucșani, Dâmbovița**

Omenirea evoluează și persistă în timp datorită modului în care, la nivelul ei, se adaugă ceva nou și deoarece creația de noi valori reprezintă garanția unei evoluții bune.

Fiecare om se naște cu facultatea de a fi creativ, care la unii este mai dezvoltată, iar la alții nu. Chiar și așa, dacă nu-i acordăm o atenție deosebită acestei abilități, în timp se va uza și va intra într-o lume a automatismelor. În acest fel, copilul, adultul de mâine, nu va mai putea gândi și va pierde controlul asupra propriei vieți, precum și posibilitatea de a o îmbunătăți. Rolul educatoarei este deosebit de important și este orientat către formarea copilului într-o perioadă fundamentală pentru devenirea acestuia, formare ce vizează o personalitate creativă și originală.

Promovarea creativității, ca de altfel a tuturor calităților, poate fi educată, dezvoltată, valorificată, însă bazată pe un efort conștient, pe care și-l asumă educatorii și apoi copiii cărora trebuie să le formăm un comportament creativ. Actul creației este astfel prezent încă de la cea mai fragedă vârstă, dar trebuie stimulat permanent prin crearea unor condiții optime manifestării creativității.

Creativitatea este un concept foarte dezbătut, atât în prezent cât și în trecut, un concept care continuă să preocupe specialiștii în domeniu, deoarece potențialul creativ reprezintă una dintre avuțiile cele mai complexe și mai misterioase ale persoanelor. Educarea și manifestarea comportamentului creator al copilului constituie unul dintre cele mai îndrăznețe și mai înalte obiective. Astfel, “importanța creativității a fost subliniată începând cu anul 1950, după care ea a intrat în atenția studiilor și cercetărilor din mai multe universități ale lumii. Deși foarte veche ca interes pentru ceea ce reprezintă contribuția fiecărui individ la destinul cultural al omenirii, modul de abordare științific este de dată relativ recentă” (Popescu, 2007, 6).

Vârsta preșcolară oferă multiple premise favorabile pentru cultivarea potențialului creativ: dinamismul, spiritul de inventivitate, expresivitatea și impetuositatea ce-i sunt proprii, tendința spre autonomie, freacă și vibrația lăuntrică, disponibilitățile de autoexpresie însuflețită și de exteriorizare spontană, analoge oricărui comportament creativ, prin asumarea unor roluri dictate de nevoia de moment a copilului.

Creativitatea a devenit treptat o „energie creatoare a universului uman”, stimulatorie a unui nou stil de viață, al proiectelor personale, al autoexprimării armoniei și păcii interioare, al reușitelor profesionale ale actorilor educației. Astfel, necesitatea unui cadru didactic și a unor copii cu comportamente creative devine imperativă. Acesta este, potrivit lui Cherkaoui (1979), unul dintre specialiștii domeniului, „pivotal în jurul căruia se ordonează toate variabilele, este forța care mediază toate relațiile între determinanții sociali și procesele educative, este agentul care reglează interacțiunile într-o clasă, controlează corectitudinea cognitivă și morală și definește criteriile de evaluare ale acestora” (Crețu, 1997, 259).

Într-o lume dinamică, schimbarea și progresul se manifestă atât din punct de vedere științific, metodologic sau instrumental, cât și la nivelul tehnicilor și tehnologiilor, precum și la nivelul mentalităților, atitudinilor și comportamentelor.

Preșcolaritatea reprezintă vârsta la care stimularea comportamentului creativ al copilului este imperios necesară, deoarece acesta este necunoscut și neexprimat încă. Astfel, acesta poate fi manifestat prin stimularea și cunoașterea aptitudinilor, prin mobilizarea și susținerea manifestării resurselor existente, precum și prin mobilizarea intrinsecă. Încă de la această vârstă, unele valori trebuie cultivate: perseverența, originalitatea și interesele cognitive și artistice, deasemenea.

Stimularea creativității este un demers socio-educational complex, care depinde de un întreg sistem de condiții sau factori favorizanti, cum ar fi:

- a. factori structurali, intrinseci creativității;
- b. factori de climat general în dezvoltarea și afirmarea personalității copiilor;
- c. factori de ambianță psihosocială și respectiv de climat psihoeducational –stimulativ pentru afirmarea și evoluția comportamentului creator al acestora.

În același timp este necesară și utilizarea corespunzătoare a diferitelor strategii, metode și procedee, specifice stimulării și antrenării comportamentului creativ.

Educatoarea trebuie să găsească activități care necesită rezolvarea unor situații problemă, punându-l pe copil să depună eforturi pentru a oferi răspunsurile adecvate. Astfel, spiritul investigativ, gândirea divergentă și atitudinea creativă și activă a copilului pot fi stimulate și dezvoltate dacă vor fi îndeplinite o serie de condiții și situații specifice:

- crearea unui mediu care oferă permisiunea copilului să se poată juca și explora fără unele restrângeri exagerate;
- adaptarea cerințelor educaționale și nu numai, la ideile copilului, fără a iniția o structurare a ideilor lui în așa fel încât să fie compatibilă cu cea a adulților;
- acceptarea ideilor imprevizibile ale copilului, fără a judeca în mod divergent rezolvarea situațiilor respective;
- oferirea de explicații copiilor care trebuie învățați că orice problemă are mai multe soluții;

- utilizarea modalităților creative pentru a putea rezolva problemele imprevizibile, în mod special a celor care apar în viața de zi cu zi;
- alocarea unui timp suficient copilului pentru a putea explora toate posibilitățile, pentru a trece de la ideile obișnuite la unele mai originale;
- sprijinirea procesului, nu a scopului.

Educatoarele pot încuraja creativitatea accentuând posibilitatea de generare și exprimare a ideilor într-un cadru non-evaluativ și prin axarea atât asupra gândirii convergente, cât și a celei divergente. Educatoarele pot de asemenea să încerce să asigure copiilor oportunitatea, posibilitatea și siguranța de a risca, de a pune la îndoială și de a vedea lucrurile dintr-un nou punct de vedere.

Exemple de activități desfășurate de educatoare creative pentru formarea unor copii creativi

În cadrul activităților pe care le desfășurăm în grădiniță putem desfășura multe activități, din domenii experiențiale variate, care au la bază stimularea creativității la preșcolari. Printre acestea:

- Activități liber alese: jocuri de rol care pot antrena gândirea creatoare „De-a vânzătoarea”, „La piață”, „În grădină”, „La croitor”, „La teatru”, „Pe scenă”;
- Domeniul Limbă și Comunicare- Educarea limbajului: implicarea copiilor în activități care au ca scop exersarea expresivității verbale prin intermediul povestirilor libere: „În vacanță”, povestire cu început dat: „La fermă”, povestire după ilustrații: „Primăvara în natură”; oferirea posibilității copiilor de a da răspunsuri diverse la anumite propoziții începute: „Continuă propoziția..”, de a formula propoziții cu anumite cuvinte: „Să alcătuim propoziții”;
- Domeniul Estetic-Creativ: Educație plastică: stabilirea unor teme pe care copiii, prin intermediul desenului și picturii, trebuie să creeze anumite peisaje „Peisaj de primăvară”, prin intermediul plastilinei „Modelăm floricele”, prin intermediul activităților practice (Domeniul Om și Societate) „Primăvara-colaj”;
- Domeniul Științe: în cadrul activităților matematice copiii au posibilitatea de a alcătui mulțimi după anumite criterii (formă, mărime, culoare) „Spune-mi toate obiectele din clasă care să aibă culoarea galben”; sau de a obține anumite obiecte plecând de la o formă geometrică „Crează o imagine plecând de la figura geometrică cerc”.

Voi exemplifica în continuare anumite probe care pot contribui la formarea unui comportament creativ la copiii de vârstă preșcolară. Aceste probe pot fi derulate atât în cadrul jocurilor didactice, cât și în diverse momente ale zilei.

1. Ce ar fi dacă...?

- ❖ Ce-ar fi dacă..... am trăi sub apă.....
- ❖ Ce-ar fi dacănu ar exista soare.....
- ❖ Ce-ar fi dacăoamenii ar avea patru picioare.....
- ❖ Ce-ar fi dacă..... te-ai întâlni cu zâna cea bună.....
- ❖ Ce-ar fi dacăai ajunge pentru o zi în Lumea Basmelor.....
- ❖ Ce-ar fi dacă.....animalele ar putea vorbi.....

- ❖ Ce-ar fi dacă..... plantele ar vorbi.....

2. Cartea creativității

Le prezint copertile unei cărți, în care inițiez să atașez cât mai multe idei originale ale copiilor. Le ofer copiilor câte o filă pe care trebuie să deseneze o imagine pornind de la următoarele enunțuri:

- ❖ Dacă aș fi doamna educatoare, aș arăta așa.....
- ❖ Dacă aș fi Moș Crăciun, aș oferi copiilor.....
- ❖ Dacă aș realiza un măștișor, ar semăna cu.....
- ❖ Dacă ar fi să prezint sportul preferat, acesta ar arăta astfel.....
- ❖ Dacă aș fi o ghindă, aș arăta astfel.....

3. Cine sunt eu?

Copiii vor desena lângă fiecare enunț imaginea corespunzătoare:

Dacă aș fi un animal, aș fi.....	Dacă aș fi culoare, aș fi.....
Dacă aș fi pasăre, aș fi.....	Dacă aș fi floare, aș fi.....
Dacă aș fi jucărie, aș fi.....	Dacă aș fi instrument muzical, aș fi.....

Activitățile de formare a comportamentului creativ al copiilor, atât cele evidențiate mai sus, cât și altele care pot fi adăugate, contribuie la amplificarea manifestărilor comportamentelor creative ale acestora. Toate acestea pot diversifica posibilitățile creative ale conținuturilor și strategiilor didactice utilizate de fiecare educatoare în parte.

Așadar, a fi creativ înseamnă a-i permite copilului interior să trăiască în continuare în tine, a-l lăsa să te ajute să descoperi și să redescoperi magia și bucuria visului ce se împletește cu realitatea.

Bibliografie

1. Crețu, C., (1997). *Psihopedagogia succesului*, Iași: Editura Polirom.
2. Popescu G., (2007). *Psihologia creativității. Ediția a 3-a*. București: Editura Fundației România de Măine.

METODE DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR

**Prof. învă. preșcolar, Neaga Elena Liliana,
Grădinița Băleni, Dâmbovița**

„Orice strategie didactică este eficientă numai în măsura în care transmițând o cantitate de informații, reușește să-i antreneze pe elevi în asimilarea ei activă și creativă” (Nicola, 2000, 370).

Procesul de învățare presupune desfășurarea mai multor situații de învățare, tipuri de activități desfășurate cu copiii.

Fiecare activitate didactică presupune o situație problemă care necesită găsirea unor rezolvări adecvate, uneori originale, necesitând imaginație, inițiativă, creație proprie. Rolul nostru este de a crea

astfel de situații problemă, situații cu caracter creativ, care să-i determine pe copii să găsească la rândul lor rezolvări creative, originale. Soluționarea acestor probleme necesită o mare mobilitate intelectuală, flexibilă prin felul în care acestea sunt predate, pentru a putea fi interpretată de către fiecare copil în parte, să fie receptiv la găsirea de soluții noi, dând dovadă de imaginație și dorind să valorifice aceste situații în practică.

Voi exemplifica metoda brainstorming pentru domeniul limbă și comunicare (educarea limbajului) și domeniul științe (activitate matematică) derulată după cum urmează:

Tema prin care voi valorifica această metodă este : “Scene din poveste”.

Denumirea activității :Educarea limbajului

Mijlocul de realizare : joc didactic

Scopul :

-stimularea creativității de grup a copiilor în a construi o poveste având la dispoziție imagini din mai multe povești;

Sarcina didactică:

-copiii sunt împărțiți în trei echipe, purtând pe cap căciulițe de diferite culori (albe, roșii, galbene);
-fiecare copil extrage din coșuleț câte un jeton cu imaginea unui personaj dintr-o poveste ;
-copiii trebuie să-l imite pentru a dovedi că-l recunosc, după care să-l numească și să spună povestea din care face parte;

-să intervină în funcție de personajul extras în poveste atunci când îi vine rândul;

-să deseneze cât mai creativ (prin intermediul metodei brainstorming) povestea, desenul este început pe o foaie albă de către liderul grupei, după care foaia este dată la cel de- al doilea copil care va continua povestea prin desen, apoi la următorul până când foaia trece pe la fiecare copil din grupă și este întregită povestea.

Regulile jocului :

-să recunoască personajele poveștii, imitându-le și intervenind în poveste atunci când le este rândul;

-să grupeze personajele poveștii în funcție de trăsăturile caracterstice –pozitive/negative;

-să deseneze în mod creativ secvențe din poveste prin colaborare cu ceilalți coechipieri.

Elemente de joc : competiția, mișcarea, semnalul, aprecierea.

Strategii didactice : explicația, demonstrația, jocul de rol, problematizarea, metoda brainstorming.

Materiale didactice : coșuleț, imagini din povești (“Albă ca zăpada”, “Scufița Roșie”, “Fata babei și fata moșneagului”), coli, creioane colorate, căciulițe.

Desfășurarea jocului :

Captarea atenției se realizează prin introducerea în sala de grupă a unui coșuleț care conține : imagini din poveste, jetoane cu personaje din povești, căciulițe de culori diferite (galbene, albe, roșii) ;

Anunțarea temei și a obiectivelor : educatoarea anunță tema jocului “Scene din poveste,” după care anunță sarcinile acestui joc .

Reactualizarea cunoștințelor : se realizează printr-un joc în care câțiva copii vor veni, vor extrage câte un jeton cu un personaj din coșuleț și vor imita anumite caracteristici ale personajului respectiv.

Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării : copiii sunt împărțiți în trei echipe : echipa albă, echipa roșie, echipa galbenă, în funcție de căciulițele pe care le poartă pe cap. Fiecare dintre aceste echipe își aleg câte un lider . Fiecare dintre aceștia extrag din coșuleț câte o imagine din cele trei povești și trebuie să imite /să spună o frază reprezentativă astfel încât colegii de grupă să recunoască povestea pe care liderul a ales-o. În funcție de această imagine copiii vor desfășura sarcini corespunzătoare poveștii alese de lider. Apoi liderul grupei primește un alt coșuleț cu personajele poveștii pe care a ales-o liderul grupei. Copiii din fiecare grupă trebuie să extragă câte un jeton cu un personaj din povestea respectivă și să-l imite, astfel încât colegii să-l recunoască.

Obținerea performanței:

Fiecare dintre copii trebuie să intervină în poveste , interpretându-și rolul în momentele poveștii. Copiii care au interpretat cel mai original și creativ povestea primesc buline caracteristice căciulițelor de pe cap. Echipa care obține cele mai multe buline este considerată câștigătoare.

Asigurarea retenției și a transferului : pentru alegerea echipei creative, educatoarea propune un joc care arată modul creativ de care dispun copiii.

Jocul se desfășoară astfel :

- copiii primesc câte o foaie albă în colțul căreia este desenat un semn reprezentând povestea echipei;
- liderul grupei desenează o secvență de început a poveștii, după care dă foaia mai departe, la următorul coleg, care este nevoit să completeze această foaie cu următoarea secvență din povestea respectivă . Acesta dă la rândul lui da foaia mai departe pentru a fi completată cu o altă imagine. Foaia este plimbată pe la fiecare copil până când fiecare dintre ei desenează o secvență.

Evaluarea jocului :

Fișele pe care copiii au desenat scene din poveste sunt expuse la panou pentru a putea fi evaluate de ceilalți . Aceștia trebuie să evalueze fișele celorlalți prin acordarea de buline . Ei trebuie să-și aleagă fișa care le-a plăcut cel mai mult și să meargă să le acorde bulina pentru desenele făcute. Ei nu au voie să-și considere propriile desene ca fiind cele mai creative prin acordarea de buline.

Acest joc ajută educatoarea să verifice nivelul copiilor referitor la povești, la modul de interpretare al rolurilor. Se observă felul în care este dezvoltată gândirea creatoare, imaginația reproductivă și exprimarea independentă.

Pentru *Domeniul științe* exemplificăm cu : un joc pentru verificarea cunoștințelor despre figurile geometrice . Acest joc se numește : ”Spune câte imagini poți obține pornind de la figurile geometrice ...”

Denumirea activității : Activitate matematică

Mijlocul de realizare : joc didactic

Scopul :

- stimularea spiritului competițional al copiilor valorificând operațiile gândirii (gândirea creatoare);
- reactualizarea reprezentărilor imaginației prin realizarea similitudinii dintre acestea și figurile geometrice.

Obiective :

- să găsească 3 asemănări între obiecte și figurile geometrice;
- să descrie obiectele asemănătoare figurii geometrice;

-să-și imagineze obiecte stabilind asemănările dintre ele .

Regulile jocului :

-desenează câte 3 imagini care pornesc de la figura geometrică aleasă;

-nu repeta aceeași imagine care a fost desenată deja;

Elemente de joc : competiția, mișcarea, semnalul, aprecierea.

Strategii didactice : explicația, demonstrația, jocul de rol, problematizarea, metoda brainwriting(tehnica 6/3/5)

Materiale didactice : foaie albă, creioane colorate, carioci, figuri geometrice .

Durata : 5 ‘

Sugestii metodice:

-copiii sunt împărțiți în grupe de 6 ;

-liderul grupei extrage dintr-un săculeț (pe care sunt lipite figuri geometrice), o figură geometrică despre care vor găsi imagini ale unor obiecte din realitatea înconjurătoare;

-copiii primesc o foaie pe care este desenată o figură geometrică, în funcție de figura geometrică aleasă de lider;

-ei trebuie să deseneze câte trei imagini care au ca formă de bază o figură geometrică ;

-după ce au desenat cele trei imagini, dau foaia mai departe, la alt coleg care trebuie să completeze cu alte trei imagini, fără a le desena pe cele care au fost deja desenate.

-foaia circulă pe la fiecare copil din grupă până când toți copiii au desenat imagini.

Creația se dezvoltă în legătură cu caracteristicile personale (caracter, capacități, interese).

Copiii pot crea poezii, povestiri, muzică, dar posibilitățile care le oferă activitatea artistico-plastică sunt mult mai vaste . Folosind plăcerea copilului de a se exprima, de a se realiza prin mijloace artistice, dezvoltăm aceste capacități care vor deveni comori de mare preț pentru viitor.”(Vlaicu, C.,2013, 60)

BIBLIOGRAFIE

1. Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta și Fulga Mihaela, 2000, *Metode interactive de grup*, Craiova: Editura Arves.
2. Nicola I., 2000, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura a doua, revizuită, București : Editura Aramis.
3. Vlaicu, C. *Creativitate și învățare –suport de curs* 2012.

VOCATIE ȘI MISIUNE**LE CONCEPT DU JEU DIDACTIQUE DANS LA CLASSE DE FLE**

Profesor, Epure Oana
Școala Profesională Tătăruși, județul Iași

Dans l'optique d'une approche communicative-actionnelle de l'enseignement-apprentissage en classe de FLE, les didacticiens et les praticiens sont toujours à la recherche de nouvelles méthodes susceptibles de rendre la classe plus vivante, de déterminer les apprenants à s'impliquer davantage dans leur apprentissage et d'amener ces derniers à utiliser la langue d'une manière aussi naturelle et authentique que possible.

Le jeu peut être considéré un outil pédagogique efficace dans la classe de FLE, il étant souvent décrit comme une pratique capitale pour le développement intellectuel, social et psychologique, notamment chez Piaget qui le considère comme une activité essentielle à la construction de la fonction symbolique, de l'intelligence et des apprentissages scolaires.

Les activités ludiques ont été peu utilisées à des fins pédagogiques, bien que celles-ci représentent une véritable source de motivation qui permet aux apprenants d'utiliser d'une manière collaborative et créative l'ensemble de leurs ressources communicatives.

Ainsi, dans la ligne de l'approche constructiviste de Piaget, le jeu a comme premier avantage la capacité de placer l'apprenant au centre de son apprentissage et au cœur de l'action.

Le jeu didactique dans le cadre de la classe de langue, libère chaque fois l'élève captif, en déclenchant une forte motivation hédoniste.

De même, le jeu rapproche l'enfant de la modernité (les jeux télévisés ou sur l'internet lui donne le sentiment que tout le monde joue), le professeur passe de son rôle autoritaire, traditionnel au rôle d'animateur, en favorisant ainsi une certaine complicité, acceptée par les deux parties.

Au sein de la classe de FLE, le jeu a une large sphère d'application. On le trouve dans plusieurs séquences d'apprentissage, en fonction de divers facteurs comme le niveau d'âge, le niveau de renforcement des capacités cognitives ou opératrices.

L'introduction du jeu à différentes étapes de la leçon de français contribue à planifier plus efficacement les connaissances formatives, l'attitude émotionnelle et le comportement conscient de l'enfant.

Il peut être utilisé à tous les niveaux comme méthode de renforcement des connaissances linguistiques: orthographe, grammaire, vocabulaire, expression orale, etc.

La langue française c'est, d'ailleurs une langue qui se prête à des jeux des mots, des charades, des calembours, des mots d'esprit.

Au-delà du plaisir généré par les activités ludiques, le jeu permet d'introduire dans la classe la nécessité de communiquer en français, c'est-à-dire, jouer c'est parler.

Le besoin de communication vient du fait que les apprenants ont une tâche à accomplir ou un problème à résoudre. Il est, donc, très important que l'enseignant propose régulièrement des activités d'entraînement et d'expression libre.

Les élèves ont l'avantage de mobiliser les compétences de compréhension et d'expression et de mettre en œuvre des connaissances sur le système de la langue française (grammaire, vocabulaire, culture, etc.), la créativité en étant ainsi largement sollicitée.

On peut conclure que dans la classe de FLE le jeu didactique est plus que nécessaire, car il fait le passage de l'enseignement traditionnel à un enseignement-apprentissage moderne. Il détermine les élèves à utiliser un vocabulaire thématique, des règles de grammaire, il développe l'esprit d'équipe, l'attention et la capacité de concentration.

En guise de justification, on présente quelques exemples de jeux outils dans la classe de FLE :

Nom: **Mon portrait**

Niveau: A1, A2

Compétence(s) visée(s): compréhension orale, expression orale, expression écrite

Objectif(s): travailler le vocabulaire

Durée: 10 minutes

Matériel: feuille de papier, stylo

Déroulement du jeu: les élèves doivent faire leur portrait physique et moral, en écrivant plus des caractéristiques que possible à partir des initiales de son nom, écrites sur la verticale. Gagne celui qui a écrit le plus grand nombre de caractéristiques, à la fin du temps donné.

Pour les débutants, on peut faciliter le jeu en les offrant la possibilité de se servir des dictionnaires. Exemples :

Obéissante, (bonne) **observatrice**, **obstinée**, **ordonnée**, (les cheveux) **ondulés**, **ouverte**...

Aimable, (bonne) **amie**, **attentive**, **audacieuse**, **active**, **adroite**, **affectueuse** ...

Naïve, (bonne) **narratrice**, **naturelle**, **nez mince**, **non-conformiste**...

Affectueuse, **altruiste**, **autoritaire**, (construction) **athlétique**...

Nom: **Boule de neige**

Niveau: A1, A2

Compétence(s) visée(s): compréhension orale, expression orale, expression écrite

Objectif(s): travailler la grammaire, le vocabulaire

Durée: 10 minutes

Matériel: sans matériel

Déroulement du jeu: les élèves se mettent en cercle et ils établissent qui commence le jeu. L'élève ainsi désigné choisit un nom d'objet ou un animal (nom commun); (par exemple: « un tableau »). Le suivant ajoute un adjectif ou un autre nom (« un tableau noir »). Et ainsi de suite. La partie se termine lorsqu'un joueur ne trouve plus de mot pour compléter le groupe. Ce joueur est alors éliminé. Pendant ce jeu, le professeur désigne un autre élève qui doit écrire au tableau noir tous les productions de ses collègues en vue d'être corrigées au final, avec toute la classe.

Nom: **Des œufs-surprise**

Niveau: A1, A2

Compétence(s) visée(s): compréhension orale, compréhension écrite, expression orale

Objectif(s): renforcer les connaissances sur la France

Durée: 10 minutes

Matériel: boîte, des œufs-surprise (avec des consignes et des récompenses douces)

Déroulement du jeu: La classe est divisée en deux groupes. A tour de rôle, les membres de chaque groupe vont tirer de la boîte un œuf-surprise, à l'intérieur duquel on trouvera une question sur la France et un bonbon. Le joueur doit répondre correctement à la question pour garder la récompense douce, en cas contraire, il doit offrir la récompense à un autre joueur de l'équipe adverse qui y sait répondre. On joue, lorsqu'il ne reste aucun œuf dans la boîte. L'équipe qui a plus de récompenses, gagne.

Bibliographie

- *Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer*, Strasbourg, Conseil de l'Europe, Paris, Ed. Didier, 2001 ;
- Grandmont, Nicole, *La pédagogie du jeu, jouer pour apprendre avec plaisir*, Montréal, Editions Logiques, 1995 ;
- Haydée Silva, *Le jeu en classe de langue*, Paris, CLE International, 2008 ;
- Piaget, Jean, *La formation du symbole chez l'enfant: imitation, jeu et rêve, image et représentation*, Paris, 1945 ;
- Roman, Dorina, *La didactique du français langue étrangère*, Baia Mare, Umbria, 1994 ;
- Weiss, François, *Jouer, communiquer, apprendre*, Paris, Hachette, 2002.

PROPUNERE PENTRU UN PROIECT DE ACTIVITATE ÎN AER LIBER

Profesor, Alexa Alexandru
Școala Profesională Tătăruși, Iași

Geografia are ca obiect de studiu geosistemul ca întreg, componentele sale naturale (substrat geologic, relief, climă, hidrografie, înveliș biopedoclimatic) și umane (populație, așezări, activități economice) care îl structurează, dar și relațiile dintre acesteaⁱ⁷. Prin luarea în posesie a unui anumit spațiu, asupra căruia un grup social își proiectează toate așteptările și trebuințele, acesta se transformă în teritoriuⁱⁱ⁸.

¹ Irina Ungureanu, Ionel Muntele, Valerian Dragu, Constantin Gheorghită, *Geografia mediului. Omul și natura la început de mileniu*, Iași, Editura Institutul European, 2003.

² Octavian Groza, Ionel Muntele, *Geografie umană*, Iași UAIC, 2005.

Identitatea unui grup este proiectată prin acest teritoriu. Dar există, în funcție de scară, mai multe identități: locală, regională, națională, continentală și globală. De aici, necesitatea studierii teritoriilor reduse ca întindere pentru a înțelege mai bine întregul.

Modalitatea principală de dobândire a competențelor de către elevi, mai ales în cazul geografiei fizice, este aplicația practică în teren. Având în vedere faptul că trunchiul comun al curriculumului școlar prevede doar o oră de geografie pe săptămână, este preferabilă drumeția de o zi la sfârșit de săptămână, pe trasee care să surprindă succesiunea și interdependența fenomenelor și proceselor studiate. Înainte de organizarea unei astfel de activități este necesară realizarea unei minime documentări, dar și recapitularea noțiunilor și conceptelor însușite anterior.

Importanța deosebită a acestor tipuri de activități rezidă tocmai în contactul nemijlocit al elevilor cu realitatea observată, cu elementele teritoriului cercetat, a dinamicii proceselor și fenomenelor studiate.

Rezultatele cercetării din teren pot fi transpuse în produse cartografice simple, portofolii, expoziții de fotografii.

1. **Titlul activității: „Explorarea orizontului local”**
2. **Tema:** Observații asupra geografiei orizontului local
3. **Tipul activității:** drumeție
4. **Scopul:** Relaționarea noțiunilor și conceptelor învățate în clasă cu realitatea din teren
5. **Propunător:**
6. **Unitatea școlară:**
7. **Data:**
8. **Competențe vizate:**
 - ✓ Orientarea în spațiu după anumite repere
 - ✓ Observarea și analiza tipurilor de roci pe care este format relieful, a formelor de relief; legăturile dintre substratul geologic și relief
 - ✓ Localizarea râurilor și mlaștinilor
 - ✓ Determinarea principalelor specii de plante, cu accent pe cele arboricole
 - ✓ Observarea și clasificarea formelor de degradare ale mediului natural (defrișări, suprapășunat, eroziune în suprafață și adâncime)
 - ✓ Cunoașterea importanței Mănăstirii Probota ca obiectiv turistic
9. **Durata:** 1 zi activitatea în ar liber, 1 oră etapa preliminară acesteia și 2 ore realizarea feedback-ului și evaluarea activității.
 - ✓ Plecare: ora 9.00
 - ✓ Balta Mănăstirii: 9.30
 - ✓ Mănăstirea Probota: 10.30
 - ✓ Dealul Pietrosu: 14.00
 - ✓ Sosire: 17.00
10. **Participanți:**
 - ✓ Elevii clasei a VIII-a

11. Strategii didactice:

- ✓ **Metode și procedee:** dialogul dirijat, conversația, investigația, problematizarea, exercițiul, observația directă, demonstrația, comparația, chestionarul, portofoliul.
 - ✓ **Mijloace și materiale:** harta rutieră și turistică, busolă, telefonul mobil (aplicațiile Google Earth și Google Maps), vestimentație și echipament potrivit, fișe de lucru, listă de prezență.
 - ✓ **Forme de organizare:** frontal și pe grupe
- Desfășurarea activității**

A. Etapa preliminară

Loc: sala de clasă

Durata: 1 h

Desfășurarea activității: Profesorul prezintă elevilor titlul, scopul, obiectivele drumeției, itinerariul, mijloacele și materialele necesare desfășurării activității. De asemenea, aduce la cunoștința elevilor normele de conduită și informează în scris părinții cu privire la itinerariu. Împreună cu elevii, analizează în detaliu itinerariul propus, cu ajutorul hărților turistice și a aplicațiilor Google Earth și Google Maps, apoi realizează o scurtă prezentare a obiectivelor turistice identificate.

Descrierea obiectivelor turistice

a) Balta Mănăstirii

- ✓ Mlaștină de formă aproximativ circulară, cu o vegetație specifică de rogoz, situată într-o pădure de stejar și fag; formarea sa este determinată de terenul plat, care nu favorizează scurgerea apelor de suprafață

b) Mănăstirea Probotaⁱⁱⁱ⁹

- ✓ Ctitorie a lui Petru Rareș (1483 – 1546), domnitor al Moldovei între 1527 – 1538 și 1541- 1546
- ✓ Datând din anul 1530, biserica este construită după planul clasic treflat, cu un pridvor închis de ferestre gotice, pronaos, camera mormintelor, naos cu turlă și două abside laterale, absida altarului
- ✓ Pictura interioară respectă canoanele artistice și estetice ale acelor timpuri, cu scene și registre tipice (de exemplu „Judecata de apoi”)
- ✓ În camera mormintelor sunt pietrele funerare ale lui Petru Rareș și ale soției sale
- ✓ Pictura exterioară (1532, ca și cea interioară), din cauza unor intervenții nefericite ulterioare, nu s-a păstrat; se recunosc totuși unele scene („Asediul Constantinopolului”, „Arborele lui Iesei”)
- ✓ Zidurile exterioare, cu înălțimi de 6 metri și turnuri pătrate la colțuri și la intrarea dinspre E, ruinele Caselor domnești, clopotnița întregesc ansamblul mănăstiresc
- ✓ Recent renovat, întreg ansamblul face parte din patrimoniul universal UNESCO

c) Dealul Pietrosu

- ✓ Relief de terase (se recunosc terasele superioare ale Siretului prin prezența orizonturilor de pietrișuri și luturi loessoide)
- ✓ Alunecări de teren și forme de eroziune a solului
- ✓ Păduri de salcâm

³ Buzatu Gheorghe, *Mănăstirea Probota*, București, Editura Meridiane, 1968.

B. Activitatea în aer liber

Itinerariu : Școala Profesională Tătăruși – Balta Mănăstirii – Mănăstirea Probota – Dealul Pietrosu - Școala Profesională Tătăruși

Durată : 1 zi

Desfășurarea activității

Momentele activității	Activitățile derulate	Mijloace și metode didactice	Observații / durată
Exerciții de orientare în teren cu busola și harta	Elevii, ghidați de profesor fac exerciții de orientare în teren, folosind busola și harta.	Harta Busola Exercițiul Explicația	Activitățile se vor desfășura pe parcursul întregii zile.
Observarea directă a formelor de relief	La solicitarea profesorului, elevii identifică și să descriu formele de relief întâlnite pe parcursul drumeției. De asemenea, identifică formele de degradare ale terenurilor și posibilele cauze ale apariției acestora.	Observația Explicația Problematizarea Investigația	
Identificarea speciilor de arbori	Sub îndrumarea profesorului, elevii identifică speciile de arbori de pe traseu.	Conversația Observația	
Prezentarea obiectivului turistic	Profesorul împreună cu ghidul Mănăstirii Probota prezintă un scurt istoric al acestui monument, precum și elemente de arhitectură și pictură caracteristice. Elevii sunt atenți la explicațiile acestora. Intervin cu întrebări și cer lămuriri.	Explicația Dialogul dirijat	10.30 - 12.30

C. Feedback / Concluzii

Locul: sala de clasă

Durată: 2 h

Desfășurarea activității: Profesorul invită elevii să-și prezinte impresiile și experiențele dobândite în urma drumeției și realizează, în același timp, o evaluare completă atât a formei de organizare, cât și a rezultatelor învățării prin administrarea unui chestionar, dar și prin discuții libere. De asemenea, propune elevilor ca impresiile, imaginile, informațiile și cunoștințele nou dobândite să fie valorificate prin portofolii tematice.

MODALITĂȚI DE EFICIENTIZARE A EVALUĂRII ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR INTEGRATE

Prof. învă. preșcolar, Guță Corina
Grădinița Bucșani, județul Dâmbovița

Motto: „*Adevăratul dascăl-practician devine și dascăl cercetător. Numai printr-un asemenea salt el poate fi un creator în domeniul său de activitate*” (Burcău, 2011, 39).

Evaluarea constituie premisa cunoașterii și reglării mecanismelor ce transmite nivelul rezultatelor. Alături de toate aceste aspecte, evaluarea și-a dovedit importanța ei în mediul instituțional: preșcolar și școlar. Prin intermediul ei, copilul își cunoaște limitele, pe care apoi le și poate autodepăși. Evaluarea este concepută în acest fel nu doar ca un control și o verificare a cunoștințelor, ci și o modalitate de perfecționare. “Evaluarea este procesul prin care se delimitează, se obțin și se furnizează informații utile, permițând luarea unor decizii ulterioare” (Cucos, 2006, 173). Aceasta constituie o componentă esențială a procesului didactic care prezintă ca scop coordonarea viitoarei activității, reglarea și corectarea nivelului de cunoaștere, precum și perfecționarea strategiilor educaționale.

Ea presupune astfel o ocazie de confirmare a justiției educative, un mijloc de organizare, delimitare, consolidare și intervenție asupra obiectivelor educaționale. Evaluarea preșcolară este caracterizată prin următoarele caracteristici: continuitatea procesului, raționalitatea preșcolarului, obiectivitatea, integralitatea, transparența, orientarea în direcția tuturor achizițiilor.

Procesul de predare-învățare-evaluare este conceput în unitatea lui didactică, deoarece toate aceste trei elemente conlucrează împreună, se întrepătrund în cadrul activității didactice dintre educatoare-preșcolar, iar rezultatele finale sunt, în mod strict și sigur o rezultată a celor trei activități.

„Evaluarea nu mai este un scop în sine, sau un mijloc de clasificare ori de excludere, ci un mijloc de comunicare de informații asupra stadiului învățării în vederea ameliorării sau reorganizării acesteia, a redefinirii obiectivelor, a reconsiderării procedurilor de învățare-predare puse în acțiune” (Cerghit, 2002, 292).

În practica și activitatea preșcolară evaluarea gradului de pregătire intelectuală, în mod special a copiilor de la grupa mare care urmează să plece la școală, la clasa pregătitoare, oferă posibilitatea uneori a manifestării unor atitudini subiective, a exigenței sau indulgenței educatoarei. În elucidarea tuturor acestor manifestări, cadrul didactic apelează la multitudinea și diversitatea unor metode și tehnici de evaluare a performanței rezultatelor școlare.

Având în vedere faptul că la finele grupei mari copiii pleacă la școală, ei trebuie să dețină aptitudinea de viitori școlari, să fie pregătiți intelectual, fizic, psihic, social, aspect care poate fi atins doar prin aplicarea corectă a formelor de evaluare: inițială, continuă, finală, precum și a metodelor și mijloacelor corespunzătoare, totul pentru a se identifica punctul de la care s-a plecat (obiectivele alese spre a fi atinse) și cel la care s-a ajuns (rezultate obținute de copii).

Voi prezenta în continuare exemple de activități de evaluare realizate pentru următoarele domenii: Domeniul Limbă și comunicare (activitatea de educarea limbajului), Domeniul Științe (activitate

matematică și Cunoașterea mediului), însă evidențiez aspectul că evaluarea poate fi aplicată la nivelul tuturor activităților din grădiniță și din întregul demers didactic.

Educarea limbajului

Grupa: mare

Tema: “Ești un bun cunoașcător, ca să fi câștigător?”

Scopul:

- educarea exprimării corecte sub aspect fonetic și sintactic;
- evaluarea capacității de a identifica numărul de cuvinte într-o propoziție dată, a silabelor în cuvânt, a sunetului (inițial sau final) al acestui cuvânt.

Sarcina didactică:

- evaluarea capacității de a formula propoziții variate în urma materialului intuitive, corecte, coerente și logice din punct de vedere gramatical;
- evaluarea capacității de a despărți silabele în cuvinte;
- evaluarea capacității de a găsi cuvintele adecvate propozițiilor eliptice și de a identifica sunetul inițial al cuvântului dat.

Regula jocului: copiii vor veni pe rând, vor extrage jetoane de pe măsută, vor alcătui propoziții cu imaginile reprezentate pe jeton, vor extrage cu ochii legați un obiect, îl vor recunoaște, îl vor despărți în silabe, vor spune câte silabe are și vor indica sunetul inițial sau final al fiecăruia; vor complete propozițiile eliptice cu cuvintele corespunzătoare.

Elemente de joc: aplauzele, mânguirea materialului, mișcarea.

Material didactic: jetoane cu diverse obiecte, obiecte, batic (pentru legarea la ochi), recompensele (diplome).

Desfășurarea activității:

Activitatea se derulează sub forma unui joc pe probe:

Proba 1 „Propoziții după imagini”- copiii vor extrage un jeton, vor denumi imaginea printr-o propoziție, vor numi un alt coleg să facă același lucru;

Proba 2 „Descrie-mă”- copiii vor fi legați la ochi, vor identifica numele acestuia, îl va despărți în silabe și va indica sunetul inițial/final al acestuia;

Proba 3: „Completează propoziția!”- copiii vor trebui să completeze propozițiile eliptice cu cât mai multe cuvinte adecvate: „Ioana aduce din grădină.....(mere, pere, flori, struguri etc.).

Activitate matematică

Grupa: mare

Tema: “Numără mai departe”

Scopul:

- evaluarea capacității de numărare corectă în limitele 1-10

Sarcina didactică:

- evaluarea capacității de a efectua exerciții de numărare prin respectarea succesiunii numerelor natural;

Regula jocului: copiii se vor afla în semicerc și vor trebui să numere așa cum li se indică;

Elemente de joc: aplauzele, mișcarea.

Material didactic: imagini cu cifre, diplome locu I și locul al II-lea

Desfășurarea activității:

Copiii sunt așezați în semicerc, în două echipe. Ei vor trebui să numere după anumite criterii: din 1 în 1 și din 2 în 2. La un semnal, câte o echipă va începe jocul: copiii vor trebui să numere corect: 1,2,3....10, iar în momentul în care un copil a greșit este eliminat. Se continuă apoi cu celaltă echipă cu care se va proceda la fel. În continuare se va număra din 2 în 2: 2,4,6, când se va proceda la fel cu ambele echipe. Jocul continuă după aceste reguli până când vor fi scovi din joc cât mai mulți copii. Echipa care rămâne cu mai mulți copii în joc, va fi declarată câștigătoare obținând diplome cu locul I. Ceilalți vor primi diplome cu locul al II-lea.

Cunoașterea mediului

Grupa: mare

Tema: “La ce folosesc...instrumentul?”

Scopul:

- evaluarea cunoștințelor despre meserii și despre instrumentele necesare efectuării lor;
- evaluarea capacității copiilor de a efectua asocieri.

Sarcina didactică:

- să selecteze doar jetoanele pe care sunt precizate instrumentele specifice unei meserii;
- să stabilească legătura dintre instrumente, produse, acțiuni și denumirea meseriașului care le utilizează în meseria sa.

Regula jocului: copiii se vor afla în semicerc și vor trebui să extragă un jeton cu o meserie, apoi să caute instrumentele necesare acelei meserii.

Elemente de joc: aplauzele, mișcarea.

Material didactic: imagini cu meserii și instrumente.

Desfășurarea activității:

Copiii sunt împărțiți în patru echipe. Pe rând, fiecare echipă desemnează un lider. Acesta va numi cânte un copil să meargă, să extragă un jeton cu o meserie, după care va trebui să găsească instrumentele necesare acesteia. Se stabilește apoi o acțiune caracteristică unei, iar copiii vor trebui să mimeze acțiunea respectivă.

Evaluarea „nu se reduce la prezentarea unei simple constatări; relevând disfuncționalitățile ... ea facilitează analize comparate, permite înțelegerea diversității situațiilor și modificarea activităților pentru îmbunătățirea activității” (Larousse, 1994, 124).

îmbucurătoare prezentate de acestea asupra randamentului școlar obținut de aceștia.

„Nici un alt moment al activității instructiv-educative nu este mai strâns legat de succesele sau eșecurile elevilor, nici un alt moment al activității nu declanșează atâtea unice bucurii, sau nu provoacă atâtea trăiri dureroase în sufletul copiilor ca acela al aprecierii școlare. În majoritatea lor covârșitoare, fenomenul de devianță comportamentală, abandonul școlar, cazurile de absenteism sunt, în esența și cauzalitatea lor, reacții și frustrări provocate de aprecierea școlară, față de eforturile zadarnice pe care

elevii le fac pentru a schimba imaginea negativă pe care profesorul o are despre el, față de climatul școlar neprielnic în care aprecierea negativă este dominantă” (Savu-Cristescu, 2007, 145/146)

Eficiența procesului de învățământ este dată de interacțiunea dinamică între predare, învățare și evaluare. Principalul scop al evaluării rezultatelor școlare este reprezentat de perfecționarea continuă a relației dintre predare și învățare. Predarea și învățarea se manifestă ca procese coevalutive în direcția interacțiunii lor. Predarea are funcția de prezentare a noului conținut iar învățarea pune accent pe inițiativa individului și depășește noțiunile de școală și educație, reprezentând activitate, proces, produs.

Valoarea evaluării rezultatelor obținute rezidă în contribuția la orientarea, reglarea și ameliorarea procesului de învățământ, la întărirea motivației față de învățare și la angajarea elevilor în obținerea unor performanțe cât mai mari.

În consecință, rezultatele evaluării la un moment dat nu pot reprezenta cu exactitate dezvoltarea copiilor. Din acest motiv, evaluarea nu măsoară cantitativ cunoștințele, abilitățile și deprinderile școlarilor, ci urmărește drumul parcurs de către aceștia în ceea ce privește dezvoltarea lor pe toate planurile.

BIBLIOWEBOGRAFIE

- ✚ Burcă A., *Strategii de evaluare utilizate în învățământul preșcolar*, Bacău, Editura: Rovimed Publishers, 2011
- ✚ Cerghit I., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii*, București: Editura Aramis, 2002
- ✚ Cucoș C., *Pedagogie*, Iași: Editura Polirom, 2006
- ✚ Savu – Cristescu M., *Rolul evaluării în creșterea performanțelor școlare*, Târgoviște:
- ✚ www.didactic.ro

PLAN DE LECTIE PENTRU LIMBA ENGLEZA CLASA a V-a

**Profesor, Rusu Mariana
Școala Gimnazială Nr.7, Galați**

TIME: 50minutes

GRADE: 2nd

CLASS LEVEL: 3rd year of study

TYPE OF LESSON: Lesson of presenting new vocabulary

TITLE OF LESSON: In the Countryside

VOCABULARY: farm animals

SKILLS: ☺ listening, speaking, reading, writing(integrated)

TEACHING TECHNIQUES: ☺ discovery, exercise, conversation, explanation, encouraging

METHODS:

- ☺ Presentation: showing flash/word cards, making illustrations, games recognizing words.
- ☺ Practice and production: playing games, group questions, identifying, developing skills, drawing, encouraging students to cooperate, developing creative skills, gap-fill exercises, either written or spoken conversation, reading, competition,

CLASS ORGANISATION: ☺ frontal, individual, pair work, group work

INTERACTION: ☺ whole class, group work, T-Ss, Ss-T, Ss-Ss,

GENERAL AND SPECIFIC COMPETENCIES:

- ☺ 1.1. Provide an adequate reaction to a simple question/instruction articulated clearly and very slowly, in everyday communication situations.
- ☺ 1.3. Show curiosity towards understanding the global meaning of children's films and songs in English
- ☺ 2.1. Reproduce short, simple children's songs/ poems.
- ☺ 2.3. Take part in communication games by reproducing or creating short messages.

LESSON AIMS:**I. Achievement aims:**

By the end of the lesson, the Ss will be better able:

- ☺ to use specific information about a certain topic;
- ☺ to match words to pictures;
- ☺ to recognize farm animals in pictures;
- ☺ to develop pre-reading and observational skills through matching, tracing, drawing activities;
- ☺ to develop skills by making a farm animal crossword.

II. Procedure aims:

- ☺ Ss will work individually, in pairs and groups;
- ☺ Ss will take part in a contest and cooperate;
- ☺ Ss will match words to the corresponding flashcard;
- ☺ Ss will practice the language in a particular context;
- ☺ Ss will practice listening and speaking.

PROCEDURE: ☺ brainstorming, descriptions, singing, practice, recognizing, asking/answering, questions, dialogues.

TEACHING AIDS: ☺ handouts, audio support, worksheets, board, flashcards, textbook, pieces of paper, etc.

TEACHER'S ROLE: ☺ controller, prompter, participant, resource, tutor, observer, motivator

BIBLIOGRAPHY

- ☺ Harmer, J. (2008) *The Practice of English Language Teaching*. 4th edn. Harlow: Pearson Education Limited
- ☺ Scrivener, J. (2005) *Learning Teaching*. 2nd edn. Harlow: Macmillan

- ☺ Emma Szlachta, Melanie Williams & Herbert Puchta (2019)
Limba Moderna 1 Engleza, Clasa II, Caiet de lucru ,
Editura Art Klett
- ☺ Emma Szlachta, Melanie Williams & Herbert Puchta (2019)
Limba Moderna 1 Engleza, Clasa II, Manualul elevului , Editura
Art Klett.
- ☺ Seymour D. and Popova M. (2003) *700 Classroom
Activities*, Oxford: Macmillan Education
- ☺ Damian A. (2015) *Limba engleza pentru clasa II*, Editura Elicart
- ☺ Official: The Curriculum for Primary Education
- ☺ [https://padlet.com/TeachingEnglishJukebox/FavouriteClass
Games](https://padlet.com/TeachingEnglishJukebox/FavouriteClassGames)
- ☺ <https://www.anglomaniacy.pl/domesticAnimalsPrintables.htm>

STAGES OF THE LESSON

ACTIVITY 1 - WARMER

AIM: ☺ to warm students up

- ☺ to introduce students in the atmosphere of the
English class.
- ☺ to make S's feel comfortable in the class.
- ☺ to verify students' previous knowledge on sports

TIMING: ☺ 8 minutes

INTERACTION: ☺ T-S, S-S

PROCEDURE:

- ☺ T. asks students to hold hands and form a circle then everyone sing the "Hello!" song.
- ☺ T. asks students some questions about how they feel
today: T: How are you today?
S: I feel tired/ sleepy.....
- ☺ T. prepares in advance a pile of pictures on sports and puts them face down in front of the
classroom. Explains the stages of the activity, gives examples:
S1: (picking up a card) Do you like football?
S2: Yes, I do./ No, I don't.

ACTIVITY 2

VOCABULARY PRESENTATION- PLAY -WHAT'S IN MY BASKET?

AIM: ☺ to present new vocabulary using different activities

- ☺ to make connections between pictures and the sounds of the words and their shape.

TIMING: ☺ 15 minutes

INTERACTION: ☺ T-S, S-S

PROCEDURE: ☺ Students sit in a circle together with their teacher. T. hangs up a picture
with its corresponding word- picture card for pupils to say the words in the chorus.

- ☺ Teacher together with students repeat the word a few times
- ☺ T. together with students revises all words through different recognizing games.
 - ♥ T. brings a bag full of animal figurines.
 - ♥ In turns S's come in front of the class, they are tied to their eyes, take out an animal, they touch it and try to guess its name.
- ☺ T. plays a recording (Students book, p. 74, ex. 2). Pupils listen and repeat each line.
- ☺ T. does the chant with the whole class twice.
- ☺ T. takes the farm animals flashcards places them face down, Demonstrates the activity using examples.

S1: (picks up a card, watches it secretly)

What am I? Moooooooo

Class: A cow!

ACTIVITY 3- MATCHING GAMES

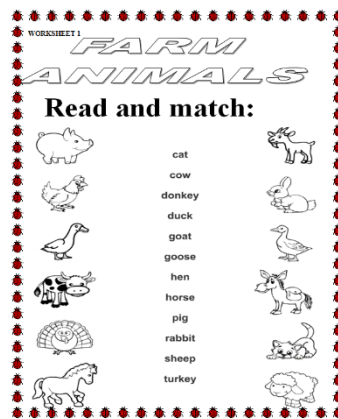
- AIM:**
- ☺ use the words of farm animals in controlled exercises
 - ☺ to provide students with further practice on this vocabulary item through different activities
 - ☺ to focus on specific vocabulary structure meaning farm animals.

TIMING: ☺ 10 minutes

INTERACTION: ☺ T-S, S-S, G-W

PROCEDURE:

- I. ☺ T. explains the stages of the lesson. Gives examples.
 - ☺ Each student receive a flashcard (half of them have words and the other half have the corresponding picture). S's shall walk through the class and find their word-picture pair.
- II. ☺ T. explains the stages of the lesson.
 - ☺ T. divides the class into four teams.
 - ☺ Each team receive a large worksheet(WORKSHEET 1) where they have to match pictures with words.
 - ☺ The team with the most correct matches win.

ACTIVITY 4 - BODY PARTS - LABELLING ACTIVITY

AIM: ☺ to focus on a specific vocabulary structure meaning animals' parts of the body

TIMING: ☺ 8 minutes

INTERACTION: ☺ T-S, S-S

PROCEDURE:

- ☺ T. shows PPT with animals' parts of the body eliciting the words.
- ☺ In advance, T. prepares some stickers with body parts word, puts them on the board and divides the class into three teams.
- ☺ Assigns one student for each team, explains the stages of the lesson, gives examples.
- ☺ Students in turns have to come near the assigned student, pick a word sticker from the board and stick it on the right body part.

ACTIVITY 5

RECOGNIZING THE WORDS IN A CROSSWORD

AIM: ☺ to find farm animals words in a crossword

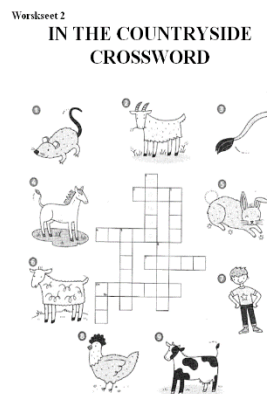
- ☺ to provide students with further practice on this vocabulary item through different activities
- ☺ to focus on specific vocabulary structure meaning farm animals.

TIMING: ☺ 5 minutes

INTERACTION: ☺ T-S, S-S

PROCEDURE:

- ☺ T. shows a large worksheet (Worksheet 2) in front of the class and students in turns have to find farm animals words in the crossword.

ACTIVITY 6 - EVALUATION AND HOMEWORK ASSIGNMENT

AIM: ☺ to evaluate students' knowledge .

- ☺ to assign homework.

TIMING: 5 minutes

INTERACTION: ☺ T-S

PROCEDURE:

- ☺ T. teacher praises students for their wonderful work and for their delightful participation and awards them with some sweets.

ȘCOALA DISTRACTIVĂ, O ALTFEL DE ȘCOALĂ

Prof. învă. primar, Bălan Elena-Lăcrămioara
Școala Gimnazială Măgura, com. Mihăești, județ Vâlcea

În fiecare zi ne propunem să depășim bariere și limite imaginare (sau nu) ale educației elevilor noștri. Acest lucru presupune voință, muncă multă, resurse materiale, disponibilitate pentru prelungirea programului de lucru, abilități de comunicare, de organizare (cam toate calitățile pe care un candidat le enumeră într-un CV “câștigător”). Însă, dacă ne încumetăm să proiectăm astfel de acțiuni, inevitabil vom fi implicați în procesul de educație nonformală a copiilor. Atunci, nu vom mai fi dascălii lor, vom fi prieteni, tovarăși, coechipieri sau adversari la jocuri. Pentru a ne atinge obiectivele, vom selecta totdeauna activități distractive, generatoare de bună dispoziție. Principalele aspecte care atrag la educația nonformală sunt caracterul voluntar al acesteia pe de-o parte, dar și faptul că se bazează mai mult pe practică decât pe teorie. Deși se desfășoară totul într-un mod organizat, persoana în cauză alege de bunăvoie să se implice, fără să aștepte în schimb recompense financiare sau recompense specifice educației formale: notele. De asemenea nu se aplică nici pedepse, cum ar fi absențele, scăderea notei la purtare și altele. Există totuși obiective clare de învățare atașate activităților desfășurate într-un cadru nonformal, dar atingerea lor se realizează într-un alt mod decât acela al predării, care este metoda de bază din instituțiile de învățământ. Contrastând metoda de învățare de mai sus, educația nonformală oferă posibilitatea unor altfel de metode, interactive și diversificate, pentru obținerea unor cunoștințe și aptitudini noi, cât și pentru punerea acestora în practică. Câteva exemple de metode folosite în contextul nonformal pot fi:

- activități de team building
- jocuri de rol
- dezbateri
- brainstorming
- jocuri de improvizație

Selectarea metodelor depinde, desigur, de scopul activității respective.

Există mai multe avantaje ale implicării în diferite organizații care se ocupă cu educația nonformală. Primul ar fi acela că apar tot felul de oportunități care îți oferă noi perspective, noi experiențe și te ajută în acest fel să crești pe plan personal. Alte avantaje sunt libertatea foarte mare care îți este oferită, dar și faptul că îți poți exprima propriile idei, poți auzi altele noi, și cel mai important e că poți învăța doar ceea ce îți place, nu ești obligat în niciun fel să asimilezi lucruri care nu corespund cu părerile și cu dorințele proprii.

În concluzie, educația nonformală este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări, dar nici nu oferă recompense de genul celor pe care le oferă educația formală (note, medii, burse etc.). Ea pur și simplu oferă noi perspective și oportunități pe plan personal și profesional. Este utilă în nenumarate domenii și ajută la completarea golurilor din programa școlară.

Acest tip de educație este practicat cu preponderență de asociații și organizații nonguvernamentale, centre de educație și formare profesională, centre pentru tineri și elevi, teatre, muzee etc.

Deși există cursuri care folosesc metodologie de educație nonformală, tipul acesta de învățatură se face de obicei prin activități specifice și în spații deosebite, ca sălile de teatru, bibliotecile sau în aer liber. Educația nonformală este un proces foarte flexibil, care se poate plia cât mai exact pe nevoile și profilul celor care iau parte la proces.

Printre caracteristicile acestui tip de educație, adaptabilitatea este una dintre cele mai importante. Practic, procesul se modifică în funcție de comunitate, grup sau individ, dar este totodată bine structurat și are obiective clare. Adaptabilitatea nu înseamnă că se face la întâmplare. Ca și celelalte contexte de învățare, contextul nonformal permite acumularea de noi cunoștințe, abilități și atitudini. Cei care trec prin acest proces se dezvoltă profesional și personal prin acumularea unor experiențe, dar și prin valorificarea cunoștințelor pe care cursanții deja le au.

Cadrele didactice consideră activitățile extrașcolare ca fiind secvențe ale învățării nonformale. Nimic greșit, numai că aici se încadrează acele activități extrașcolare care depășesc porțile școlii. Personal, am participat cu grupuri de elevi la activități de acest gen, cum ar fi:

Școala de clowni-program desfășurat în vacanță, la Căminul cultural din localitate, în cadrul căruia elevii au înființat o trupă de clowni, au învățat să danseze, au făcut repetiții cu instructori voluntari și au prezentat un spectacol întregii comunități;

Dincolo de porțile școlii-program în cadrul căruia copiii au participat la o excursie pentru a studia și înțelege drumul apei;

Școala de vară, școala distractivă-program în cadrul căruia elevii au participat la activități practice pe ateliere de creație (pictură, produse hand-made din elemente reciclabile, dans, muzică, teatru);

Inițiere, fantezie, cunoaștere, creație-proiect cu finanțare europeană în cadrul căruia elevii au cusut, au țesut, au organizat șezători, concursuri;

Cântă-mi, lăutare!-proiect desfășurat în timpul liber, în cadrul căruia un instructor îi învăța pe elevi să cânte la orgă;

Educația n-are vârstă-program desfășurat în week-end, în cadrul căruia copiii și părinții lor au participat la întâlniri cu psihologi, preoți din comunitate, medicul din comunitate, persoane care le-au împărtășit experiențe de viață.

Totdeauna am încercat să organizăm activitățile în afara unității școlare, am facilitat interacțiunea directă a copiilor cu persoane abilitate, din afara anturajului lor obișnuit, pentru a-i scoate din zona de confort și a-i pune în situații inedite pentru a găsi soluții de comunicare sau de rezolvare a sarcinilor. Acest lucru i-a dezvoltat pe plan emoțional și atitudinal, i-a făcut mai responsabili, au devenit mai creativi, și-au descoperit limitele, dar și aptitudinile.

Copiii participă cu mare plăcere la astfel de activități, nefiind încorsetați de Regulamentul școlar. Rezultatele acestor activități nu se observă imediat (cu excepția lucrărilor practice, a realizărilor materiale). Ele sunt vizibile în timp, dar sunt de durată deoarece experiențele plăcute nu se uită niciodată.

Rolul de esență în înțelegerea folosirii utile a timpului liber de către elev îl are dirigintele sau învățătorul care trebuie să știe îmbina munca și distracția, acțiunile în masă cu cele de grup și individuale,

inoculand elevului experiența necesară formării și dezvoltării fizice și spirituale pentru a avea un succes școlar și pentru a-și atinge aspirațiile profesionale. Este necesar să cream elevilor posibilități de destindere și repaus pentru a asigura regenerarea întrucât activitatea școlară solicită îndeosebi intelectul.

Trebuie promovată în timpul liber mai mult educația fizică și cea estetică spre compensare și vom folosi multiple activități pentru a nu interveni plictisul. Nu se pune problema instituirii unui nou program de organizare a timpului liber, pe lângă cel al timpului de muncă, învățătură, ci de organizarea unor acțiuni și activități la care elevul să participe cu plăcere și interes, după preferințe și preocupări, optional, în funcție de interesele și aptitudinile pe care le are pentru anumite domenii ale vieții sociale, artistice și culturale.

Bibliografie:

1. <http://dezbateromania.ro>
2. Cucos, C., 1998, Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași.

APLICAȚII MANAGERIALE ÎN TIMPUL LECȚIILOR

Prof. înv. primar, Bălan Elena-Lăcrămioara
Școala Gimnazială Măgura, com. Mihăești, jud. Vâlcea

Din punctul de vedere al definiției, noțiunea de management al instruirii intervine când profesorul se află în postura de a coordona spațiul, materialele, echipamentele aferente, kinetica și proxemica elevilor, precum și a materialului de studiu propriu-zis, integrate într-o arie curriculară sau într-un program de studiu.

Managementul ritmului procesului de instruire se referă la modul în care profesorul coordonează și direcționează ritmul activităților în timpul orei, ținând seama de următoarele recomandări:

Evitarea discontinuității în următoarele cazuri:

- schimbarea bruscă a tipului de activitate – profesorul intervine brusc într-o activitate în desfășurare fără a anunța acest fapt și oferă sugestii pentru o altă activitate
- abandonarea temporară a unui tip de activitate – profesorul lasă o activitate suspendată, trece la alta și revine la activitatea inițială
- abandonarea aparentă a unui tip de activitate și revenirea bruscă după un interval de timp – variantă a tipului anterior de discontinuitate: profesorul termină în aparență o activitate, începe alta și revine pe neașteptate la prima
- abandonarea unui tip de activitate înainte de finalizarea acestuia – profesorul abandonează o activitate, trece la alta și nu revine la prima

Evitarea încetinirii ritmului în situațiile:

- supraîncărcarea – intervine când profesorul este prea plictisitor
- supraîncărcarea prin exces de explicații – profesorul acordă prea mult timp indicațiilor și explicațiilor
- supraîncărcarea prin exces de amănunte – profesorul devine excesiv de preocupat de detalii, în detrimentul ideii principale
- încetinirea ritmului prin utilizarea excesivă a materialului și echipamentelor aferente – profesorul utilizează materiale didactice și echipamente în mod excesiv, distrăgând atenția elevilor de la conținutul comunicat
- fragmentarea inutilă a activității – o activitate este prezentată fragmentat, deși natura ei nu implică acest tip de abordare

Promovarea activităților în grup: se referă la capacitatea profesorului de a capta și menține atenția grupului pe parcursul activităților din timpul orei

- managementul tipului de grup cu care se lucrează
- managementul responsabilităților la nivel de grup
- managementul atenției

Coordonarea structurii grupului

Profesorul poate face apel la o gamă variată de reacții pentru a suscita și a menține atenția grupului pe parcursul orei. Câteva dintre tehnicile relației profesor-elev în această direcție sunt:

- distribuirea echitabilă a ocaziilor de afirmare a elevului („Voi fi solicitat în timpul acestei ore”)
- ajutorul acordat individual membrilor grupului („Profesorul este preocupat de mine și vrea să reușesc”)
- explorarea posibilităților latente – („Am timp să mă gândesc”)
- investigarea comportamentului profesorului – („Profesorul face eforturi speciale ca să mă ajute să răspund”)
- problematizarea la nivel superior – („Profesorul se așteaptă să gândesc la această problemă”)
- aprobarea sau corectarea activității elevului („Mi se va spune cu promptitudine dacă activitatea mea este acceptabilă sau nu”)
- lauda („Profesorul este deosebit de mulțumit de activitatea mea”)
- conștientizarea motivelor de laudă („Profesorul îmi va spune motivul/ele pentru care este mulțumit de realizările mele la oră”)
- atenția față de ceea ce au de spus elevii („Profesorul este interesat de ceea ce am de spus”)
- acceptarea sentimentelor elevilor („Profesorul îmi înțelege sentimentele și mi le respectă”)
- raporturile proxemice cu elevii („Profesorul este apropiat de mine, dar nu mă deranjează”)
- respectul / politețea față de elevi („Profesorul mă respectă”)

- afecțiunea („Profesorului îi place de mine/ mă apreciază”)
- amânarea unei reacții („Profesorul este nemulțumit de ceea ce fac, dar nu este nemulțumit de mine ca persoană”)
- coordonarea graduală a responsabilităților: profesorul creează sentimentul că fiecare este responsabil de ceea ce se întâmplă la nivel de grup, prin creșterea nivelului de interacțiune și feedback pentru toți elevii. Astfel, elevii vor încerca un sentiment de împlinire și de responsabilitate, pentru că se simt importanți în interiorul grupului; în felul acesta crește receptivitatea.
- menținerea atenției prin mișcările profesorului în clasă, gestică, modulații vocale, contact vizual.

Evitarea saturației (plictisului) se referă la abilitatea profesorului de a reduce la minimum plictisul care poate interveni în timpul unei activități în clasă. Aceasta se poate realiza prin abordarea progresivă a activităților, prin crearea varietății și provocarea studenților.

- prezentarea progresivă a materialului de studiu – restructurarea programei când nu se înregistrează progrese în procesul instructiv, fie din cauza refuzului manifestat de elevi în raport cu o anumită tematică, fie din cauza oboselii acestora,
- varietatea – stârnirea interesului și implicarea elevilor în activități care solicită spiritul de cercetare și interesul
- provocarea – utilizarea de materiale și antrenarea în activități care îi provoacă pe elevi să iasă din rutina școlară
- Prezentarea succesivă a activităților și integrarea activităților instructive suplimentare

Coordonarea recapitulării zilnice a materiei are în vedere organizarea unor ședințe recapitulative zilnice

Ședințele recapitulative zilnice pot furniza un punct de plecare pentru învățarea unor noțiuni noi. Acestea constituie o metodă bună de cuantificare a responsabilității, dar nu trebuie să fie plictisitoare sau repetitive. Pentru a menține interesul elevilor pentru recapitulare, profesorul trebuie să evalueze noua lecție și să adapteze recapitularea la specificul acesteia. De exemplu, prezentarea „recitativă” a unei informații factuale se poate face prin tehnica jocului, în timp ce pentru activitățile în grup și rezumate se pot utiliza tabla și creta.

Coordonarea recapitulării prezentărilor/ lecțiilor propriu-zise: profesorul îi poate ajuta pe elevi să învețe cum să asculte și să ia notițe cu ajutorul unor strategii. Prin raportarea lecției noi la cunoștințele anterioare îi va ajuta pe elevi să-și mențină atenția. De asemenea, o lecție poate fi predată într-un mod mai atractiv prin utilizarea mijloacelor audio-vizuale și a unor materiale suplimentare scrise, prin mișcarea profesorului prin clasă și schimbarea distanței dintre profesor și elev, prin invocarea numelor elevilor din clasă în exemplele date. În timpul unei expuneri sau prezentări, gradul de receptare a materialului predat trebuie verificat permanent.

Coordonarea lucrului individual în clasă

- prezentarea sarcinilor de lucru: se prezintă în mod explicit scopul activității, precum și strategiile cognitive utilizate pentru a ajuta elevii să-și focalizeze activitatea în direcția dorită;
- monitorizarea performanței: după enunțarea sarcinilor de lucru, se acordă un interval de timp pentru ca toți elevii să înceapă activitatea. Apoi profesorul se poate deplasa printre elevi, ajutându-i pe cei care întâmpină probleme; pune întrebări pentru a conduce activitatea într-o anumită direcție sau le arată celor care lucrează în perechi cum să se ajute unul pe celălalt fără să-și ofere rezolvarea;
- evaluarea: se pune accent pe tipurile de activități care oferă profesorului informații asupra modului de gândire și a capacităților comprehensive ale elevilor mai curând decât pe cele care demonstrează capacitatea elevilor de a rezolva corect o temă.

Coordonarea temelor pentru acasă

Profesorul discută cu elevii pretențiile pe care le are în legătură cu tema dată, exemplificând prin teme bine efectuate din orele anterioare. Volumul temelor variază în funcție de nivelul clasei și de obiectivele lecției; se preferă teme reduse cantitativ, dar regulate, precum și teme care apelează la gândire. Se verifică temele.

Coordonarea discuțiilor în clasă

Discuțiile vor fi încurajate și printr-o dispunere specifică a scaunelor în clasă, astfel încât elevii să se poată vedea unul pe altul. Profesorii trebuie să planifice tipul de discuție în clasă, să comunice aceste metode elevilor și să le revizuiască periodic. Câteva metode de încurajare a discuțiilor în clasă:

- prezentarea și exemplificarea deprinderilor necesare în angajarea unei discuții;
- elevii trebuie lăsați să determine singuri scopul discuției pentru a le crește interesul față de acest tip de activitate;
- trebuie stabilit cine vorbește, intervalul de timp acordat fiecărui vorbitor, ordinea în care se intervine în discuție, tipul și volumul de asistență care se poate acorda elevilor care refuză acest tip de activitate, cum se poate decide când discuția pe o anumită temă trebuie să se sfârșească. Discuția va decurge mai firesc dacă profesorul oferă în prealabil un plan al acesteia și evaluează calitatea acesteia pe parcurs;
- de asemenea, trebuie să încurajeze clasa să manifeste respect față de vorbitor, folosind observațiile individuale ale elevilor ca preambul al propriilor observații / comentarii, sau solicitând un elev să rezume observațiile unui coleg înainte de a-și performa propriul discurs.

Bibliografie:

Mihăescu, M.: *Managementul clasei - Pentru o experiență de succes*, Editura Gimnasium, 2003

Pânișoară, O.: *Profesorul de succes*, Editura Polirom, 2009

REVISTA PROFEDU

NR. 9

IULIE 2020

ISSN-2559 – 6950

www.profedu.ro